

İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
2024-2025 Akademik Yılı- Bahar Dönemi

GNL 327
Katılım Bankacılığı ve İslami Finans

Prof.Dr.Necdet Şensoy

5.HAFTA
18.03.2025

TEMEL HAREKET NOKTASI

Konvansiyonal Sigortacılıkta olduğu gibi

RİSKİN SİGORTA ŞİRKETİNE SATILMASI veya RİSKİN SİGORTA ŞİRKETİNE TRANSFERİ *yerine*

*RİSKİN PAYLAŞILMASI** GEREKİR*

- Riskin satılması söz konusu olmadığı için
ÖNCE BİR «RİSK FONU»(TEKAFÜL FONU)
OLUŞTURULUYOR*

**Riskin satılması veya Transferi ödenen sigorta primlerinin sigorta şirketinin geliri olması sonucunu doğurur*

*** Risk paylaşıldığı zaman ödenen katılım payları (primler) katılımcılarındanr. Hasar ödenmesi aşamasında «hibe» ye dönüşür*

KATILIMCILARIN ÖDEDİĞİ KATILIM PAYLARINDAN OLUŞAN FON *Tekafül Fonu*

MODEL 1

- *Katılımcıların örgütlenerek bizzat kendilerinin fonu yönetmesi*
- *Katılımcıların kuracakları kooperatif ile bu yönetimi yapması*

MODEL 2

- *Katılımcıların oluşturduğu fonun yönetiminin bir başka ticarî kişiliğe verilmesi*

Model 2 :Ticarî Tekafül İş Modeli

Tekafül Fonu

- *Tekafül katılımcılarının katkılarıyla oluşan, dayanışma amaçlı fon*

Tekafül Operatörü

- *Kâr amacı güden pay sahiplerinin kurduğu bir şirket. Tüzel Kişiliği var*
- *Pay sahiplerinin koyduğu Sermayesi bulunur. Pay sahipleri, Fon katılımcılarından ayrı bir taraftır*
- *Risk havuzunun yönetimini ve sigortacılık faaliyetlerini yönetir, risk havuzunda doğan zararları karşılayacak imkan kalmazsa, operatör faizsiz olarak havuza borç vermek zorundadır*

TEKAFÜL OPERATÖRÜ

Ticarî bir Kuruluştur

*Türkiye’de Anonim Şirket
Olarak kurulmaları gerekir*

Fon Havuzu ile Operatör Şirketin Özkaynak ilişkisi

*Fon Operatör Şirketin içindedir
(İliştirilmiş-Embedded)*

- «**Katılımcıların Fonu**» ile
«**Paysahiplerinin Özkaynağı**»
**kesin bir şekilde hesaplarda ayrı
tutulmalıdır**

Fon

- **Tekafül Fonu Operatör Şirketten
ayrı bir kişiliğe (entity) sahiptir**
- **Fonun Hesapsal Kişiliği vardır**

FON VE OPERATOR ŞİRKET ARASINDAKİ İLİŞKİLER

TEKAFÜL FONU

- Katılımcıların ödediği katılım paylarından (Teberru) oluşan VE katılımcıların sahip olduğu ayrı bir Hesapsal Kişilik
- ZARARA UĞRAYAN KATILIMCILARIN TAZMİN TALEPLERİ BU FONDAN KARŞILANIR

OPERATOR ŞİRKET

- Pay sahiplerinin koyduğu sermaye ile kurulan bir Hesapsal Kişilik. A.Ş. Olduğu için Tüzel Kişiliği de var. Sermaye sahibi A.Ş.nin pay sahipleridir.
- Aşağıdaki sorumlulukları üstlenir :
 - A – Fonun varlık yönetim ilkelerine göre yönetilmesi
 - B - Sigortacılık işlemleri (underwriting) ;
 1. Katkı Paylarının toplanması
 2. Sigortalanan bir varlığın zarara uğraması durumunda HASARIN TAZMİN EDİLMESİ

FON VE OPERATOR ŞİRKET ARASINDAKİ İLİŞKİLER

- 1. Vekalet*
- 2. Mudarabe*
- 3. Hibrit (Melez)*
- 4. Vakıf*

3. Melez Metod (Mudarabe+Vekalet)

OPERATÖR ŞİRKET

- *VEKALET SÖZLEŞMESİNDEN : vekalet ücreti*
- *MUDARABE SÖZLEŞMESİNDEN : fon yatırımından müdarib payı
ALIR*

MELEZ MODELDE (İKİ SÖZLEŞME) FON VE OPERATOR ŞİRKET ARASINDAKİ İLİŞKİLER

TEKAFÜL FONU

- Katılımcıların ödediği katılım paylarından (Teberru) oluşan VE katılımcıların sahip olduğu ayrı bir Hesapsal Kişilik

A. Mudarabe SÖZLEŞMESİNDE sermaye sahibi OLARAK ROL ALIR

B. VEKALET SÖZLEŞMESİNDE MÜVEKKİL OLARAK ROL ALIR

OPERATOR ŞİRKET

- Payscalelerinin koyduğu sermaye ile kurulan bir Hesapsal Kişilik. A.Ş. Olduğu için Tüzel Kişiliği de var. Sermaye sahibi A.Ş.nin pay sahipleridir.
- Operatör Şirket Mudarib olarak :
 - A – Fonun varlık yönetim ilkelerine göre yönetilmesi Sorumluluğunu üstlenir
- VEKİL olarak :
 - B - Sigortacılık işlemleri (underwriting) ;
 1. Katkı Paylarının toplanması
 2. Sigortalanan bir varlığın zarara uğraması durumunda **HASARIN TAZMİN EDİLMESİ**

SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK
DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Site içinde arayın...

Hakkımızda ▾

Mevzuat ▾

Duyurular ▾

Yayınlar ▾

Raporlar ▾

Kuruluşlar ▾

Basın Odası ▾

İletişim

SEDDK | DUYURU

Sigortacılık Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavında Başarılı Olan Adaylardan İstenilen Belgelere Ait Duyuru

MEVZUAT

Sigortacılık ve Bireysel
Emeklilik ile İlgili Kanunlar

DUYURULAR

Sigortacılık ve Bireysel
Emeklilik Hakkında Duyurular

RAPORLAR

Yıllara göre Faaliyet ve Piyasa
Analiz Raporları

SİGORTACILIK VE ÖZEL EMEKLİLİK DÜZENLEME VE DENETLEME KURUMU

Site içinde arayın...

Hakkımızda ▾

Mevzuat ▾

Duyurular ▾

Yayınlar ▾

Raporlar ▾

Kuruluşlar ▾

Basın Odası ▾

İletişim

Sigortacılık Mevzuatı ▸

Bireysel Emeklilik Mevzuatı ▸

Katılım Mevzuatı ▸

BKBS Kısa Mesaj Bilgilendirme ▸

Kurul Kararları

Uluslararası Düzenlemeler

Yönetmelikler

Genelge, Tebliğ ve Sektör Duyuruları

Denetim Rehberleri

Diğer Duyurular

[Anasayfa](#) / [Hakkımızda](#)

Mevzuat

[Anasayfa](#) / [Mevzuat](#) / [Katılım Mevzuatı](#) / [Yönetmelikler](#)

Yönetmelikler

Mevzuat	Tarih
Katılım Esasları Çerçevesinde Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik	19.12.2020

YÖNETMELİK

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumundan:

**KATILIM ESASLARI ÇERÇEVESİNDE SİGORTACILIK VE
BİREYSEL EMEKLİLİK FAALİYETLERİNE
İLİŞKİN YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, katılım esasları çerçevesinde sigortacılık ve bireysel emeklilik faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, Türkiye’de katılım esasları çerçevesinde faaliyet gösteren sigorta, reasürans ve emeklilik şirketlerini, sigorta kooperatiflerini ve özel kanunları uyarınca sigorta sözleşmesi yapan kuruluşları; katılım esaslı faaliyetleri ile sınırlı olmak üzere birlik, birim, büro, merkez, komite, hesap ve havuzlar, aracılar, eksperler ve aktüerleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 3/6/2007 tarihli ve 5684 sayılı Sigortacılık Kanununun ek 1 inci maddesi ile 28/3/2001 tarihli ve 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanununun 26 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Birlik: Türkiye Sigorta, Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliğini,
 - b) Danışma komitesi: Sigortacılık ve bireysel emeklilik faaliyetlerinin katılım esasları çerçevesinde icrasını teminde görev alan komiteyi,
 - c) Katılım emeklilik fonu: Emeklilik şirketlerince katılım esasları çerçevesinde oluşturulan ve unvanında katılım ibaresi geçen emeklilik yatırım fonunu,
 - ç) Katılım esasları: Sigortacılık veya bireysel emeklilik faaliyetlerinin bu Yönetmelik çerçevesinde icra edilmesini sağlamak amacıyla danışma komitesince ilgili hükümler esas alınarak tespit edilen usul ve esasları,
 - d) Katılım sigortacılığı: Katılım esaslarına göre icra edilen sigortacılık faaliyetini,
 - e) Kurul: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurulunu,
 - f) Kuruluş: Katılım esaslı ürün veya hizmeti bulunan veya bu Yönetmelik hükümleri çerçevesinde faaliyet gösteren şirketler aracılığıyla ürün ve hizmet sunan Tarım Sigortalı Havuzu ve Doğal Afet Sigortalı Kurumunu; söz konusu şirketlerden gelen katkı payları ile görevini ifa eden Güvence Hesabı, Türkiye Motorlu Taşıt Bürosu ile diğer ilgili havuz, fon, hesaplar ile bunları uhdesinde bulunduran şirketi,
 - g) Kurum: Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunu,
 - ğ) Şirket: Katılım esaslarına göre faaliyet gösteren 5684 sayılı Kanuna tâbi sigorta, reasürans şirketi ve sigorta kooperatifi ile 4632 sayılı Kanuna tâbi emeklilik şirketini,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Uygulamaya İlişkin Esaslar

Genel Bilgiler

Katılım Sigortacılığı Nedir?

Katılım sigortacılığı, sosyal dayanışma, işbirliği ve yardımlaşma gibi İslamî referansları da olan ilke ve hedefleri gözeterek kayıpların ortaklaşa giderilmesini amaçlayan bir güvence mekanizmasıdır. Arapça'da "karşılıklı garanti vermek" ve "birbirine kefil olmak" anlamlarına gelen tekâfül kelimesi ülkemizde "Katılım Sigortacılığı" olarak karşılığını bulur. İsminden de anlaşılacağı üzere Katılım Sigortacılığı'nda temel amaç, bu sigortaya dahil olan kişiler arasında dayanışma ve yardımlaşma sağlanmasıdır.

BEREKET SİGORTA A.Ş. & BERKET EMEKLİLİK VE HAYAT A.Ş. KATILIM SİGORTACILIĞI UYGULAMALARI

Genel İlkeleri

Katılım Sigortacılığı Genel İlkeler

Katılım Sigortacılığının genel ilkeleri şunlardır:

- Dinen meşru olmayan konu ve risklerin teminat altına alınmaması
- Finansal varlıkların katılım esasları çerçevesinde yönetilmesi
- İslâmî kurumsal yönetim mekanizmalarının (danışma komitesi, katılım uyum birimi, katılım iç denetim mekanizması) kurularak faaliyet gösterilmesi
- Katılım esasları çerçevesinde faaliyet gösteren şirketler ile reasürans, koasürans ve retrosesyon faaliyetlerinin yürütülmesi

Katılım Sigortacılığı

Katılım Sigortacılığı Nedir?

Katılım Sigortacılığı Genel İlkeler

Katılım Sigortacılık Modelleri

Şirket Uygulamaları

Katılım Sigortacılığı Mevzuatı ve Dokümanlar

Danışma Komitesi

Danışma Komitesi Uygunluk Görüşü

Reasürans Faaliyetleri

İcazet Belgesi

Katılım Sigortacılık Modelleri

Katılım Sigortacılığı danışma komitesi nezaretinde farklı modellerle yapılabilmektedir. Danışma komitesi nezaretinde dinen meşru olan konu ve risklerin teminat altına alındığı, finansal varlıkların katılım esasları çerçevesinde yönetildiği sigortacılık uygulaması bu modellerden biridir. HDI Katılım Sigorta A.Ş. olarak tercih edilen model de budur. Buna göre HDI Katılım Sigorta A.Ş. danışma komitesinden aldığı onaylarla sadece belli alanlara sigorta teminatı sağlamakta ve sigortalılardan aldığı primlerle finansal varlıklarını faizsiz finansal araçlarda değerlendirmektedir. HDI Katılım Sigorta A.Ş.'nin bütün faaliyetleri danışma komitesinin onayına tabidir.

Katılım Sigortacılığının bir diğer modeli ise tekâfül ismini alır. Genel bir tanımlama yapılırsa tekâfül, “belirli rizikolara maruz kalan şahısların bu rizikoların gerçekleşmesiyle ortaya çıkacak zararların telafisi üzerinde anlaşmaları” olarak tarif edilebilir. Bu modelde sigortalıların bağışıyla oluşturulan risk fonu, sigorta faaliyetlerinin icrası ve risk fonunun faizsiz finansal araçlarda değerlendirilmesi maksadıyla sigorta şirketine teslim edilir. Sigorta şirketi katılımcıların rizikoya maruz kalmaları durumunda verdiği sigorta hizmeti ile risk fonunun işletilmesi sırasında sarf ettiği çaba karşılığında ücret ya da kar payı alır. Risk fonu bütün giderler çıktıktan sonra bakiye veriyorsa bu bakiyenin nasıl değerlendirileceği sigortalıların yetkisindedir. Risk fonu giderler çıktığında açık veriyorsa sigorta şirketi risk fonuna karz-ı hasen (faizsiz borç) sağlar. Sigorta şirketi ile risk fonu arasındaki ilişki vekalet ve/veya ortaklık olabilir.

Katılım Sigortacılığı

Katılım Sigortacılığı Nedir?

Katılım Sigortacılığı Genel İlkeler

Katılım Sigortacılık Modelleri

Şirket Uygulamaları

Katılım Sigortacılığı Mevzuatı ve Dokümanlar

Danışma Komitesi

Danışma Komitesi Uygunluk Görüşü

Reasürans Faaliyetleri

İcazet Belgesi

ÜRÜNLERİMİZ HASAR İŞLEMLERİ ONLINE İŞLEMLER BİZE ULAŞIN

> Hakkımızda

> Katılım Sigortacılığı

Katılım Sigortacılığı Nedir?

Şirketimizin Uyguladığı Model

Reasürans/Koasürans Uygulamaları

Katılım Sigortacılığı Mevzuatı ve Dokümanlar

Danışma Komitesi

> Yatırımcı İlişkileri

Katılım Sigortacılığı Nedir?

Katılım esaslı sigortacılık mevzuatı ve danışma komitesince ilgili hükümler esas alınarak tespit edilen usul ve esaslar çerçevesinde icra edilen sigortacılık faaliyetine "Katılım Sigortacılığı" denilmektedir.

Katılım esaslı olarak düzenlenen sigorta poliçelerine ilişkin her türlü iş ve işlemler Neova Katılım Sigorta A.Ş. Danışma Komitesi nezaretinde katılım esasları çerçevesinde yürütülmektedir.

Katılım Esasları: Sigortacılık veya bireysel emeklilik faaliyetlerinin "Katılım Esasları Çerçevesinde Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik" çerçevesinde icra edilmesini sağlamak amacıyla danışma komitesince ilgili hükümler esas alınarak tespit edilen usul ve esasları ifade eder.

Danışma Komitesi: Sigortacılık ve bireysel emeklilik faaliyetlerinin katılım esasları çerçevesinde icrasını teminde görev alan komiteyi ifade eder.

Katılım Reasüransı: Katılım sigortacılığı kapsamında oluşturulan katılım sigorta havuzuna ait risklerin katılım esasları çerçevesinde katılım esaslı reasürans şirketleri aracılığıyla teminat altına alınmasını ifade eder.

Katılım Sigortacılığının Temel İlkeleri

- Finansal varlıkların katılım esasları çerçevesinde yönetilmesi,
- Dinen meşru olmayan konu ve risklerin teminat altına alınmaması,
- İslami kurumsal yönetim mekanizmasının kurulması (danışma komitesi, katılım uyum birimi, katılım iç denetim mekanizması),
- Katılım esasları çerçevesinde faaliyet gösteren şirketler ile reasürans, koasürans ve retrosesyon faaliyetleri yürütülmesi,

[> Hakkımızda](#)[> Katılım Sigortacılığı](#)[Katılım Sigortacılığı Nedir?](#)[Şirketimizin Uyguladığı Model](#)[Reasürans/Koasürans Uygulamaları](#)[Katılım Sigortacılığı Mevzuatı ve Dokümanlar](#)[Danışma Komitesi](#)[> Yatırımcı İlişkileri](#)

Şirketimizin Uyguladığı Model

Katılım esasları çerçevesinde sigortacılık ve bireysel emeklilik faaliyetlerinin yürütülmesi için gerekli usul ve esaslar 19.12.2020 tarihinde Resmî Gazete’de yayınlanarak yürürlüğe giren “Katılım Esasları Çerçevesinde Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik” ile belirlenmiştir.

Şirketimiz, sigortacılık faaliyetlerini katılım sigortacılığı mevzuatı doğrultusunda katılım sigortacılığı esaslarına uygun olarak gerçekleştirmektedir. Katılım esaslı sigortacılık modeli; dinen meşru olan konu ve risklerin teminat altına alındığı, finansal varlıkların katılım esasları çerçevesinde yönetildiği ve İslami kurumsal yönetim (danışma komitesi, katılım uyum birimi, katılım iç denetim) mekanizmalarının kurulduğu sigortacılık uygulamasını ifade etmektedir.

Neova Katılım Sigorta, faaliyet gösterdiği tüm sigorta branşlarında katılım sigortacılığı ilkelerini benimsemiş olup poliçe düzenlenmesi, hasar ödemeleri, yatırım faaliyetleri ve diğer alanlarda katılım esasları çerçevesinde faizsizlik esasına azami riayet göstermektedir. Katılım esaslı olarak düzenlenen sigorta poliçelerine ilişkin her türlü iş ve işlemler Neova Katılım Sigorta A.Ş. Danışma Komitesi nezaretinde katılım esasları çerçevesinde yürütülmektedir. Şirketimize intikal eden ödemelerde; yatırım yapılacak varlıkların seçimi, değerlendirilmesi ile nakit yönetiminde ve diğer finansal faaliyetlerimizde katılım esasları çerçevesinde hareket edilmektedir.

> Hakkımızda

> Katılım Sigortacılığı

Katılım Sigortacılığı Nedir?

Şirketimizin Uyguladığı Model

Reasürans/Koasürans
Uygulamaları

**Katılım Sigortacılığı Mevzuatı ve
Dokümanlar**

Danışma Komitesi

> Yatırımcı İlişkileri

Katılım Sigortacılığı Mevzuatı ve Dokümanlar

Katılım Esasları Çerçevesinde Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetlerine İlişkin Yönetmelik

Katılım Esaslı Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetlerine İlişkin Genelge

Katılım Esaslı Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetlerine İlişkin Genelge (2021/3) de Değişiklik
Yapılmasına İlişkin Genelge (2023/18)

EFMS T1: Katılım Esaslı Faaliyet Gösteren Sigorta ve Bireysel Emeklilik Şirketlerinin Finansal
Tablolarında Genel Sunum ve Açıklama Standardı

2021 Yılı Katılım Esaslı Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Sektör Raporu

Katılım Esaslı Sigorta ve Bireysel Emeklilik Aracıları Eğitim Kitapçığı

Tarihsel Gelişim | Neova Katılım

neova.com.tr/hakkimizda/tarihsel-gelisim

UyumSoft Blackboard Open L... Welcome to the Uni... Outlook

NEOVA

SİGORTA

ÜRÜNLERİMİZHASAR İŞLEMLERİONLINE İŞLEMLERBİZE ULAŞIN

2016

- 1 milyar TL prim üretimine ulaşıldı.
- Türkiye'de bir ilk olarak bakiye iadesi yapıldı.

2015

- Limitsiz İMM ürünü geliştirildi.
- 1.000 acenteye ulaşıldı.

2018

- Lokasyon bazlı risk fiyatlaması hayata geçirildi.
- İlk sağlık poliçesi satışı yapıldı.
- 2.000 acenteye ulaşıldı.

Ara

XU100 endeksi +%2...

14:48
25.03.2024

KONUMUZ : SUKUK

- İslamî Finans'ın Para ve Sermaye Piyasalarında uyguladığı bir Finansal Araç
- Türkiye'de buna «KİRA SERTİFİKASI» denir
- Sukuk türlerinden biri olan «SUKUK İJARA» Ülkemizde öncelikle ve yaygın olarak kullanıldığı için bu isim kullanılır olmuştur

İHTİYAÇ DUYULAN LİKİT FONLARI TEMİN ETMENİN YOLLARI

1. BORÇLANMA

1.1. Bankacılık Sisteminden Kredi alarak

1.2. Tahvil çıkararak

2. Sermaye Piyasasında (Menkul Kıymetler Borsası) Pay satarak

3. Varlığa dayalı Finansman

3.1. Varlığa Dayalı Menkul Değer (KONVANSİYONEL)

-Dayandığı Varlık ALACAKLAR

3.2. Sukuk (İslamî Finans) – Dayandığı Varlık ağırlıklı olarak MADDİ VARLIK olmalıdır

TEMEL KAVRAMLAR

1. Menkul Değer (Security)
2. Varlığa Dayalı Menkul Değer
3. Menkul Değerleştirme (Securitization)
4. Maddî Varlıklar- Maddi olmayan Varlıklar (Tangible / Intangible Asset)
5. Likidite (Akışkanlık)/ Likit (Akışkan)Varlıklar
6. Kredi Derecelendirme (Credit Rating)Süreci

MENKUL DEĞER

- Hisse (Pay) Senedi
- Tahvil

MENKUL KIYMETLEŞTİRME BANKA KREDİLERİNE KIYASLA FİRMALAR İÇİN ALTERNATİF FONLAMA KAYNAĞI OLABİLİR Mİ? TÜRKiYE’DE HİZMET SAĞLAYAN ŞİRKETLERE UYGULANABİLİRLİĞİ BAKIMINDAN İNCELENMESİ
Bölent GÜNCELER1 Murat KESEBİR2

MENKUL KIYMETLEŞTİRME KAVRAMI VE TÜRKiYE’DEKİ SÜRECİ

Menkul Kıymetleştirme,

“likit olmayan aktiflerin ihraç edilebilecek ve sermaye piyasalarında alım satımı yapılabilecek menkul kıymete dönüőtürölmesidir”. (Erdönmez, 2006:75).

Bir başka tanıma göre ise;

“nakit akımına dayalı finansman sağlamaya yönelik bir finansman tekniği” olarak tanımlanmaktadır. İngilizcede menkul kıymetleştirme “securitization”, “asset securitization” ve “structured finance” olarak kullanılmaktadır. Bütün bu terimler, şirketlerin finansman sağlamak için kendi varlıklarından oluşan nakit akımını kullandıkları; “securitization” ise finansmanın menkul kıymet ihracıyla sağlandığını ifade etmektedir (Doğru, 2007:3).

VARLIK

MADDİ VARLIK

Maddi duran varlıklar:

(a) Mal veya hizmet üretimi veya arzında kullanılmak, başkalarına kiraya verilmek veya idari amaçlar çerçevesinde kullanılmak üzere elde tutulan ve

(b) Bir dönemden daha fazla kullanımı öngörülen, fiziki kalemlerdir.

MADDİ OLMAYAN VARLIK

Bilimsel ya da teknik bilgi,

yeni süreç veya sistemlerin tasarım ve uygulanması,

lisans, fikri mülkiyet hakları,

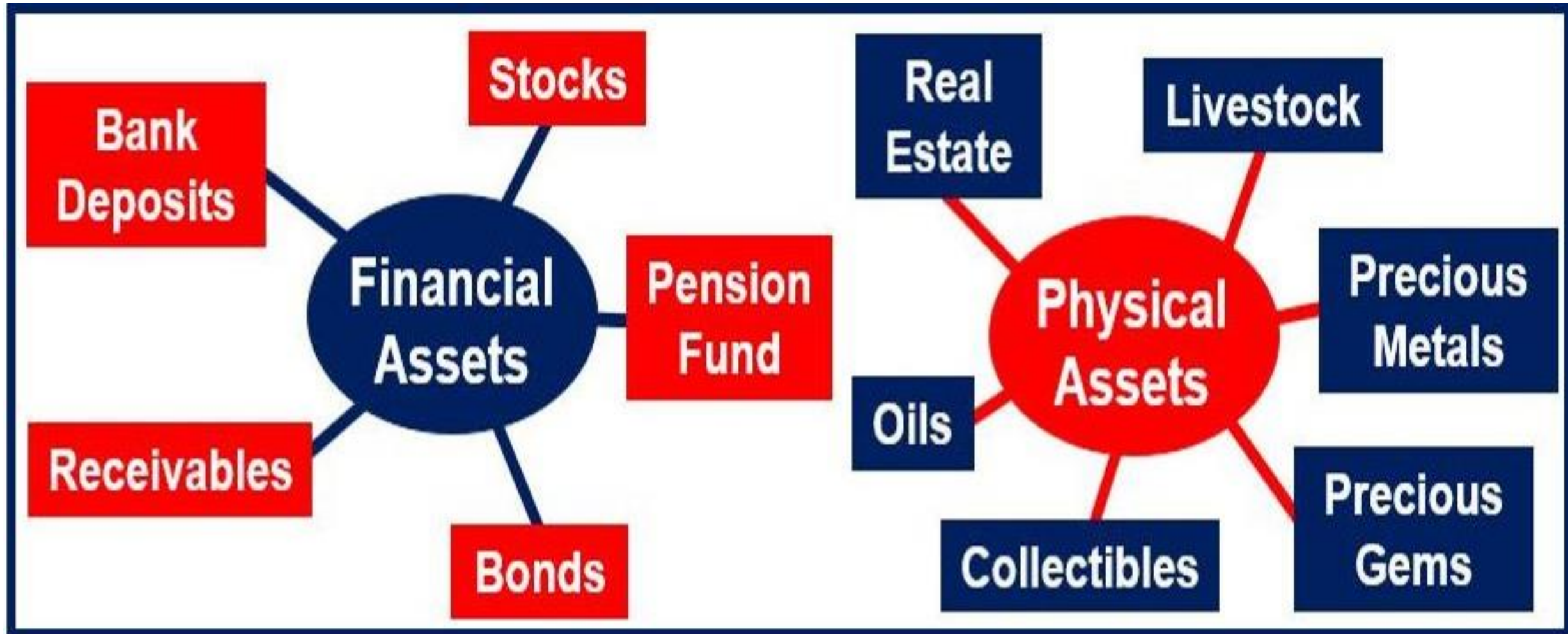
piyasa bilgisi ve markalar (marka isimleri ve yayın hakları dahil)

örnekleri;

bilgisayar yazılımı, patentler, telif hakları, sinema filmleri, müşteri listeleri, ipotek hizmeti sunma hakları, balıkçılık lisansları, ithalat kotaları, isim hakları, müşteri ve tedarikçi ilişkileri, müşteri sadakati, pazar payı ve pazarlama haklarıdır.

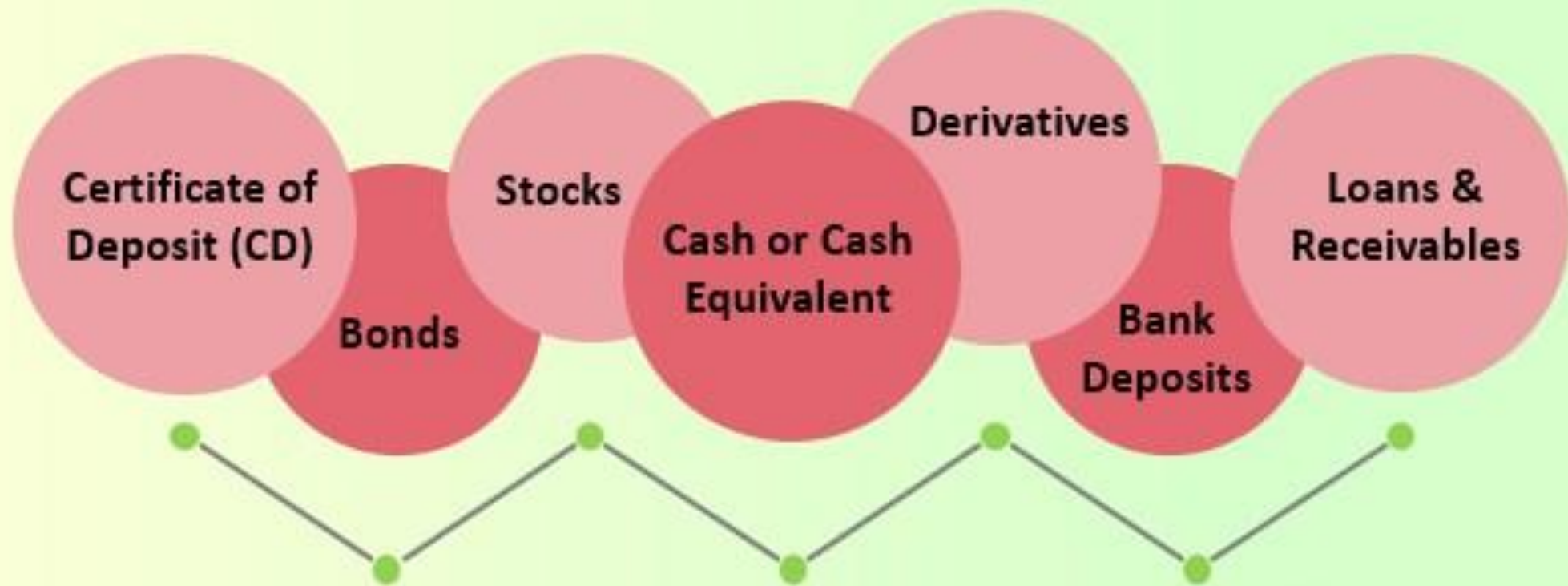
Financial Assets are INTANGIBLE

Physical Assets are TANGIBLE

Financial Assets

Types

Finansal varlıklar

TMS 32 FİNANSAL ARAÇLAR: SUNUM

Tanımlar Md.11

Finansal varlık:

Aşağıdaki varlıklardan herhangi biridir:

- (a) Nakit;
- (b) Başka bir işletmenin özkaynağına dayalı finansal araç;
 - (i) Başka bir işletmeden nakit ya da başka bir finansal varlık almak için veya
 - (ii) Potansiyel olarak işletmenin lehine olan koşullarda finansal varlık veya borçların başka bir işletme ile takas edilmesi için düzenlenen sözleşmeden doğan hak

Kaynak:

*Muhasebe ve Finansman Dergisi Ocak /2016 61 Türkiye Muhasebe Standartları
Çerçevesinde Finansal Varlıkların Muhasebeleştirilmesi Hakkı FINDIK*

- Banka mevduatı işletme için bir finansal varlıktır, banka için finansal borçtur.
- ***Ticari alacaklar işletme için finansal varlık iken***, diğer işletme için finansal borçtur (Mısırlıoğlu, 2008: 68). Nakit, çek, hisse senetleri, özel kesim/kamu kesimi tahvil, senet ve bonoları, finansman bonosu ve hazine bonosu elde eden işletme açısından finansal varlıktır.

Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler (VDMK),

- Şirketlerin bilançolarında bulunan teminat ya da senede konu alacaklarının ikincil piyasada pazarlanabilir **menkul kıymetler** şekline dönüştürülmesidir.

KREDİ DERECELENDİRMESİ NEDİR?

KREDİ DERECELENDİRME SÜRECİ

JCR EURASIA RATING DERECELENDİRME - GENEL BİLGİLER

- *Finans literatüründeki derecelendirme, **yükümlü veya borçlunun ana para, faiz ve diğer eklenti yükümlülüklerini ödünç sözleşmesine uygun bir şekilde zamanında ve tam olarak ödeme isteği ve kabiliyetinin var olup olmadığını ve seviyesini belirlenmiş kriterler dahilinde ölçen bir araçtır.***
- *Diğer bir anlatımla Derecelendirme, ödenmeme riskinin (default riski) göstergesi olarak tasarlanan analitik ve aynı zamanda subjektif bir süreçtir. Bu süreçte tespit edilen derece kategorileri, yatırım ve yatırım enstrümanının kalitesini, güvenilirliğini tespit için bağımsız bir yargıyı ifade eden ve gerek yatırımcılar ve gerekse diğer tüm taraflar için önemli bilgi kaynağıdır. Ancak, bir derecelendirme notu, ilgili alana yatırım yapma veya yapmamam, ilgili kişi ve/veya kuruma borç/kredi verme ya da vermeme yönünde bir tavsiye değilse de yatırımcıların karar ve tercihlerini, piyasa fiyatlarını, pazarlanabilme olanaklarını etkilediği yadsınamaz.*

*SUKUK ÇIKARMAK İSTEYEN KURUM VE
ÇIKARILACAK «SUKUK»İÇİN*

*KREDİ DERECELENDİRME KURULUŞLARI TARAFINDAN
KREDİ NOTU VERİLMESİ GEREKMEKTEDİR*

VARLIĞA VEYA İPOTEĞE DAYALI MENKUL KIYMETLER TEBLİĞİ (III-58.1)

- (9/1/2014 Tarih ve 28877 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)
Tebliğ Değişikliklerine İlişkin Liste:

1- 11/11/2018 tarihli ve 30592 sayılı Resmi Gazete’de Varlığa Veya İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler Tebliği (III-58.1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-58.1.a) yayımlanmıştır.

2- 13/6/2020 tarihli ve 31154 sayılı Resmi Gazete’de Varlığa veya İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler Tebliği (III58.1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-58.1.b) yayımlanmıştır.

3- 16/10/2021 tarihli ve 31630 sayılı Resmi Gazete’de Varlığa veya İpoteğe Dayalı Menkul Kıymetler Tebliği (III58.1)’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-58.1.c) yayımlanmıştır.

*KİRA SERTİFİKALARI TEBLİĞİ (III-61.1) (7/6/2013 tarihli ve 28670 sayılı
Resmi Gazete’de yayımlanmıştır.)*

*1-30/6/2016 tarihli ve 29758 sayılı Resmi Gazete’de Kira Sertifikaları Tebliği
(III- 61.1) ‘nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-61.1.a) yayımlanmıştır.*

Tanım ve kısaltmalar MADDE 3 – (1) Bu Tebliğin uygulamasında;

*h) Kira sertifikası: Her türlü varlık ve hakkın finansmanını sağlamak amacıyla varlık
kiralama şirketi tarafından ihraç edilen ve sahiplerinin bu varlık veya haktan elde
edilen gelirlerden payları oranında hak sahibi olmalarını sağlayan menkul kıymeti,*

KİRA SERTİFİKALARI TEBLİĞİ

Tanım ve kısaltmalar MADDE 3 – (1) Bu Tebliğin uygulamasında

o) Varlık: Kira sertifikaları ihracına dayanak **haklar dışındaki** her türlü varlığı,

ö) Varlık kiralama şirketi (VKŞ): ***Kanunun 61 inci maddesi çerçevesinde münhasıran kira sertifikası ihraç etmek üzere anonim şirket şeklinde kurulmuş olan sermaye piyasası kurumunu,***

KİRA SERTİFİKALARI TEBLİĞİ

İKİNCİ BÖLÜM Kira Sertifikaları ve İhracına İlişkin Esaslar Kira sertifikası türleri ve genel esaslar

MADDE 4 – (1) Kira sertifikaları;

- a) Sahipliğe,
- b) Yönetim sözleşmesine,
- c) Alım-satıma,
- ç) Ortaklığa, d) Eser sözleşmesine, dayalı olarak veya bu sayılanların birlikte kullanılması suretiyle VKŞ'ler tarafından ihraç edilebilir.

Rehber, yeşil tahvil alanında finansal piyasalarda en yaygın kabul gören “Uluslararası Sermaye Piyasaları Derneği, (ICMA) Yeşil Tahvil İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır. 03.11.2021 tarihinde kamuoyunun bilgisine sunulan Taslak Rehber piyasa paydaşlarından gelen görüşler çerçevesinde gözden geçirilmiştir.

Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi

- Rehber Uluslararası Sermaye Piyasaları Derneği’nin Yeşil Tahvil İlkeleri, Haziran 2021 (ICMA, Green Bond Principles, June 2021) esas alınarak hazırlanmıştır. ICMA Yeşil Tahvil İlkeleri’nin yanı sıra Rehber kapsamındaki konuların uygulamasına dair ICMA tarafından yayımlanan diğer İlke Setleri de tamamlayıcı olarak esas alınabilir. Sürdürülebilirlik borçlanma aracı ihraçlarının, ICMA’nın Sürdürülebilir Tahvil İlkeleri, (ICMA, Sustainability Bond Guidelines) dikkate alınarak gerçekleştirilmesi tavsiye edilir. Sürdürülebilirlik bağlantılı tahviller bu kapsamda değerlendirilmez.

Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi1

- **e) Kira sertifikası:** III - 61.1 sayılı Kira Sertifikaları Tebliği'nin 3. maddesinin 1. fıkrasının (h) bendinde tanımlanan menkul kıymeti,
- **f) Mavi borçlanma araçları:** Deniz ve okyanus gibi su yaşam alanlarında olumlu çevresel, ekonomik ve iklimsel fayda sağlayan projelere kaynak bulmak amacıyla ihraç edilen borçlanma araçlarını,
- g) Sürdürülebilir borçlanma araçları/Sürdürülebilir kira sertifikası: İhracından elde edilecek fonun münhasıran çevresel ve toplumsal olumlu etkileri birlikte içeren projelerin kısmen ya da tamamen finansmanı veya yeniden finansmanında kullanılacak olan borsada işlem gören veya görmeyen her türlü borçlanma araçlarını/kira sertifikasını,
- **ğ) Yeşil borçlanma araçları:** Rehber'in dört temel bileşeni ile çerçevelenen, ihracından elde edilecek fonun münhasıran elverişli yeşil proje tanımına uygun yeni ve/veya mevcut yeşil projelerin kısmen ya da tamamen finansmanı veya yeniden finansmanında kullanılacak olan borsada işlem gören veya görmeyen her türlü borçlanma araçlarını,
- **h) Yeşil kira sertifikası:** Rehber'in dört temel bileşeni ile çerçevelenen, ihracından elde edilecek fonun münhasıran elverişli yeşil proje tanımına uygun yeni ve/veya mevcut yeşil projelerin kısmen ya da tamamen finansmanı veya yeniden finansmanında kullanılacak olan borsada işlem gören veya görmeyen her türlü kira sertifikasını,
- **ı) Yeşil proje:** Rehber'in ihraçtan elde edilen fonun kullanım koşulları bölümünde belirtilen ve iklim değişikliği etkilerinin azaltılması, iklim değişikliğine uyum, doğal kaynakların korunması, biyoçeşitliliğin korunması, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü gibi çevresel amaçlara katkı sağlayan projeleri, ifade eder.

Islamic Financial Services Board(IFSB) standards relevant to SUKUK

IFSB-23 REVISED CAPITAL ADEQUACY STANDARD FOR INSTITUTIONS OFFERING ISLAMIC FINANCIAL SERVICES [BANKING SEGMENT] will be in effect by Jan.1,2023

IFSB-15 (December 2013)

Revised Capital Adequacy Standard for Institutions Offering Islamic Financial Services Excluding Islamic Insurance (*Takāfu*) Institutions and Islamic Collective Investment Schemes]

[[ENGLISH](#) | [ARABIC](#) | [FRENCH](#)]

- IFSB 19 : GUIDING PRINCIPLES ON DISCLOSURE REQUIREMENTS FOR ISLAMIC CAPITAL MARKET PRODUCTS (**ŞUKŪK** AND ISLAMIC COLLECTIVE INVESTMENT SCHEMES)

- **IFSB-7 (January 2009)**
Capital Adequacy Requirements for **Sukûk, Securitisations** and Real Estate Investment
[[ENGLISH](#) | [ARABIC](#)]

SUKUK-TAHVİL VE PAY SENETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

IFSB-7 (January 2009)

*APPENDIX 1: COMPARISON BETWEEN SUKŪK,
CONVENTIONAL BONDS AND SHARES*

SUKUK-TAHVİL VE PAY SENETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

1. YAPILARI AÇISINDAN

SUKUK _____: Sukuku çıkaranın Borcu değildir. Sukun dayandığı varlık veya iş/işletme kişiliği üzerinde bölünmemiş PAY SAHİPLİĞİNİ temsil eder

TAHVİL _____: Tahvili çıkaranın BORCU

PAY SENEDİ _____: Şirketin sermayesindeki sahiplik payı

SUKUK-TAHVİL VE PAY SENETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

2. DAYANAK VARLIK

Sukuk: En az bir miktar (Toplamın bir %si) Maddi Varlık olmak üzere mutlaka varlığı dayalıdır

Tahvil: Genellikle bulunmaz

Pay Senedi: Böyle bir gerek yoktur

SUKUK-TAHVİL VE PAY SENETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

3. SUKUKU ELİNDE BULUNDURANIN HAK TALEBİ

Sukuk: Belirli dayanak Varlık veya İş/işletme Kişiliği üzerinde sahiplik hakkı

Tahvil: Tahvil sahiplerinin (Yatırımcı) borçlanan (Tahvili Çıkaran) kişilik üzerinde hak talebi bulunur. Bazen bazı varlıklar üzerinde rehin/ipotek hakkı

Pay Senedi: Şirket üzerinde sahiplik hakkı

SUKUK-TAHVİL VE PAY SENETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

4. TEMİNAT (GÜVENCE)

Sukuk: Dayanak varlığın veya Dayanak olan iş/işletme kişiliğinin üzerindeki sahiplik hakları. Ayrıca ek teminatlar da bulunabilir

Tahvil: Genellikle teminatsızdırlar. İpoteğe dayalı, teminatlı, vb. hariç

Pay Senedi: Herhangi bir güvence bulunmaz

SUKUK-TAHVİL VE PAY SENETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

5. ANA PARA VE GETİRİ

Sukuk: Sukuku çıkaran tarafından garanti edilmez

Tahvil: Tahvili çıkaran faiz ödemeyi üstlenir (garanti eder)

Pay Senedi: Şirket böyle bir garanti (söz) vermez

SUKUK-TAHVİL VE PAY SENETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

6. İKİCİ EL PİYASADA ALIM SATIMI

Sukuk: Belirli dayanak varlık üzerindeki sahiplik hakkının satışı

Tahvil: Borcun/Alacağın satışı

Pay Senedi: Şirketteki payın satışı

SUKUK-TAHVİL VE PAY SENETLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI

7. YATIRIMCILARIN (Sukuku/Tahvili/Pay Senedini) ELİNDE BULUNDURANLARIN SORUMLULUKLARI

SUKUK: Sukukun arkasındaki dayanak varlık veya iş/işletme kişiliği ile ilgili olarak tanımlanmış yükümlülükler, payları oranında

TAHVİL: Tahvili elinde bulunduran Yatırımcıların Tahvili çıkaran kişilik (Devlet /Şirket,Belediye,vb.) finansal durumları ile ilgili bir sorumluluğu bulunmaz

PAY SENEDİ: Sermayedeki payları oranında şirketin işlerinin sonuçlarından (Kâr/Zarar) sorumludurlar

SUKUK (IFSB Tanımı)

Tekil : “Sakk”; Çoğul : “Sukuk”

Her bir SAK ;

- Maddi Varlıklar veya
- Ağırlıklı ölçüde maddi varlık içeren bir varlık havuzu veya
- Bir iktisadi teşebbüs (mudarabe)
üzerinde
orantılı ve bölünemez
sahiplik hakkını temsil eder

Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler ile SUKUK (= KİRA SERTİFİKASI) arasındaki farklar

- 1. Varlığa Dayalı Menkul Kıymetler, özellikle alacaklarının ikincil piyasada pazarlanabilir menkul kıymetler şekline dönüştürülmesini amaçlamakta*
- 2. Sukuk (= Kira Sertifikası) ise özellikle MADDİ VARLIKLARA dayalı olarak çıkarılmak durumundadır*
- 3. «Alacakların» Sukuk'a dayanak varlık olması çok özel durumlarda mümkündür*
- 4. «Alacağın Satılması» konusu hassas düzenlemeler gerektirir*

VARLIKLARIN SUKUK'A «DAYANAK VARLIK» OLABİLMELERİ İÇİN ÖZELLİKLERİNE GÖRE GEREKLİ DURUMLAR

KAYNAK: IFSB-23 REVISED **CAPITAL ADEQUACY STANDARD**
FOR INSTITUTIONS OFFERING ISLAMIC FINANCIAL SERVICES [BANKING SEGMENT] Prg.586

BİRİNCİ TÜR

- **Maddi ve**
Maddi Olmayan Varlıklar (Marka, Fikri Mülkiyet Hakları, Parasal Varlıklar, Kullanım Hakları)
- **TEK BAŞLARINA VEYA**
DİĞER VARLIKLARLA BİRLİKTE OLUŞTURULACAK VARLIK HAVUZUNDA; dayanak varlık olarak kullanılabilirler

İKİNCİ TÜR

- **Alacaklar**
SADECE DİĞER VARLIKLARLA BİRLİKTE OLUŞTURULACAK VARLIK HAVUZUNDA; dayanak varlık olarak kullanılabilirler

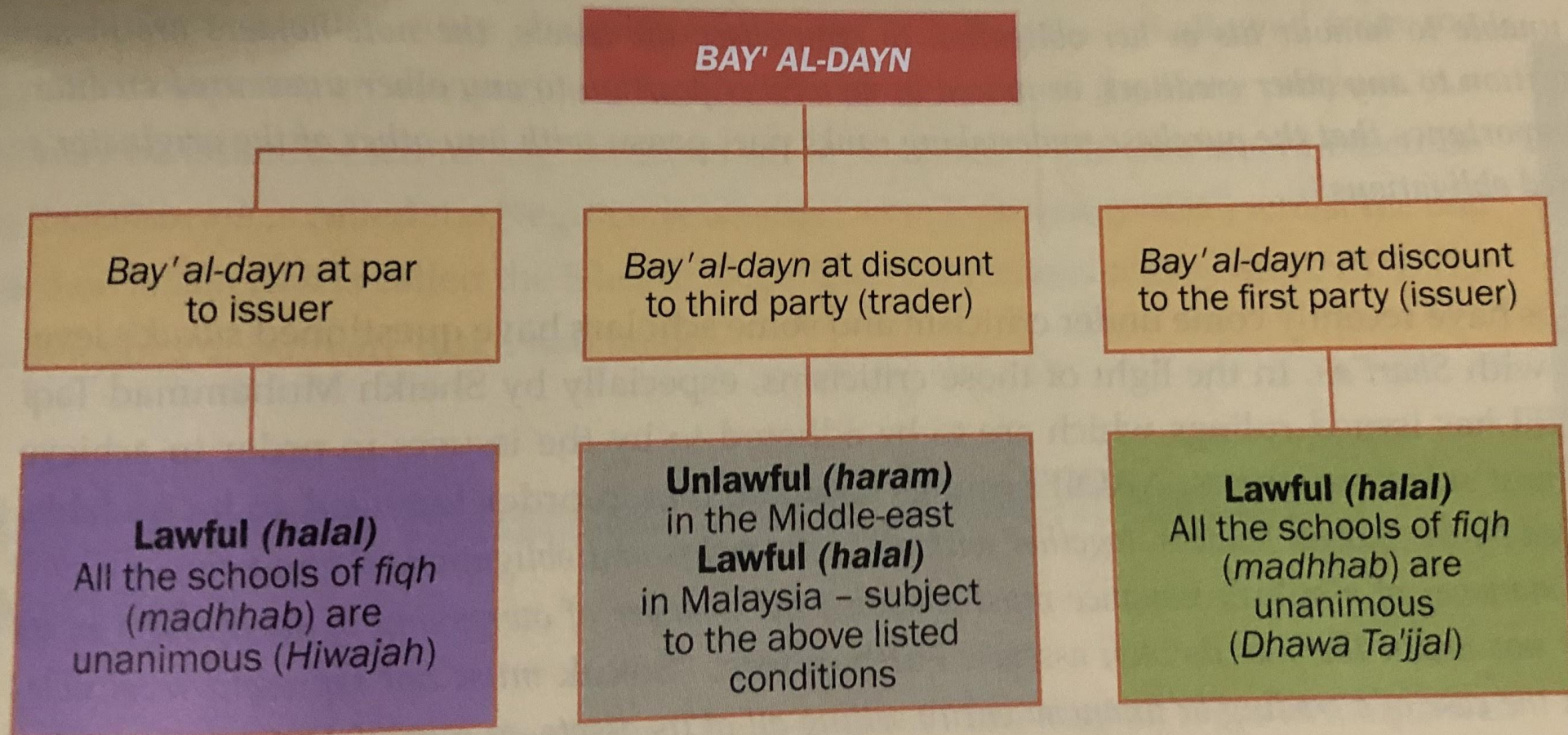

Figure
Bay' al-

BORCUN/ALACAĞIN SATILMASI KONUSU

1. *Alacağın, Borç Belgesi'nin (Senet,Çek) üzerindeki yazılı değere eşit bedelle satılması : İSLAMİ FİNANS İLKELERİNE UYGUNDUR. Ancak ekonomik olarak anlamı olmaz*
2. *Alacağın, üçüncü kişilere iskontolu olarak satılması : İSLAMİ FİNANS İLKELERİNE UYGUN DEĞİLDİR. Factoring Firmaları bunu yapar.*
3. *Alacağın vade tarihinden önce Borçlu'ya iskontolu olarak satılması : İSLAMİ FİNANS İLKELERİNE UYGUNDUR*

SUKUK TÜRLERİ

- 1. Sözleşme Türlerine Göre Sınıflandırma**
- 2. Ticari İşlevine Göre Sınıflandırma**
- 3. Varlığı Temsil Gücüne Göre Sınıflandırma**

1.Dayandıkları Sözleşme Türlerine Göre Sınıflandırma

1.a.Satış Sözleşmesine Dayalı Olanlar

1.b.Kira Sözleşmesine Dayalı Olanlar

1.c. Ortaklık Sözleşmesine Dayalı Olanlar

1.d. Vekalet Sözleşmesine Dayalı Olanlar

1.a.Satış Sözleşmesine Dayalı Olanlar

- Murabaha sözleşmesine dayalı olanlar
- Selem sözleşmesine dayalı olanlar
- İstisna sözleşmesine dayalı olanlar

2. Ticari İşlevine Göre Sınıflandırma

- *Şirket Sukukları (Corporate)*
- *Ülke Sukukları (Sovereign)*
- *Varlığa Dayalı Sukuklar (Asset Backed)*
- *Varlık Temelli Sukuklar*
- *Değiştirilebilir Sukuklar (Convertible)*
- *İkinci Derece Sukuklar (Subordinated)*
- *Eklenmiş Sukuklar (Stapled)*
- *Proje Finansmanı Sukukları (Project Financing)*

Kaynak: *Islamic Financial System, ISRA, K.L. 2011, s.400*

3. Varlığı Temsil Gücüne Göre Sınıflandırma

Varlığa Dayalı (Asset Backed)

Sukuku elinde bulunduranlar

***arkasındaki varlığa RÜCU EDERLER
ÇIKARANA DEĞİL***

Menkul Değerleştirmede;

- *Dürüst Satış İlkesi (Tam Sahiplik) vardır*
- ***İflas riski taşımama : SÜKUKUN DAYANDIĞI
VARLIK İFLAS RİSKİ TAŞIMAZ. Çıkaranın iflas
riskine karşı çitlenmiştir (Koruma altına
alınmıştır)***
- ***Sukuk'un getirisinin kaynağı; sadece
dayanak varlığın sağlayacağı
getiridir.***

Varlık Temelli (Asset Based)

- ***Sukuku elinde bulunduranlar arkasındaki
varlığa değil;***

Sukuku Çıkarana RÜCU EDERLER

- ***Çıkaran Kişiliğın iflası durumunda,
Sukuku elinde bulunduranlar, diğer
alacaklılar gibi kalan varlıklar
üzerinde hak talep ederler.***
- ***Sukuk'un getirisinin kaynağı; arkasındaki
varlık değil, çıkaran kişiliktir. Varlık Getiri
sağlayamaz duruma gelse bile Sukuku Çıkaran
beklenen getiriye ödemek durumundadır.***

VARLIĞA DAYALI SUKUK

Varlığa dayalı yapılar,
finansal aracın arkasındaki varlık üzerinde sahiplik haklarını içerir.

Sahiplik hakları

- fiziki sahiplik veya
- kullanım hakkı olarak ifade edilebilir.

Bir varlık havuzunda

azınlık kısmını oluşturmak dışında

alacak ve borçlara dayalı yapılandırma kabul edilmez.

SUKUKUN İŞLEVİ

Sukuk,

- *elinde birtakım varlıkları bulunmasına rağmen nakde ihtiyacı olan, fakat*

Gerekli likiditeye sahip olmayan

iktisadi birimlere veya

- bir iş yapmak için yeterli nakit imkanı bulunmayanlara bu *likidite imkanlarını temin etmek üzere sermaye piyasasından kaynak sağlamaya*

YARAR

*Sukuk temsil ettiği şeyin
bir varlık veya bir özkaynak olmasına göre*

Varlığı temsil eden

*sukukun arkasındaki varlık,
sukuk sahiplerine
makul şekilde öngörülebilir
bir getiri vadeder*

*Sukuk İjara,
Sukuk Selem,
Sukuk İstisna*

Özkaynağı temsil eden

*temsil ettiği yatırımın getirisi
ortaya çıkacak olan
kâr ya da zararın paylaşımı
esasına göre belirlenecektir*

*Sukuk Mudarebe
Sukuk Muşareke*

SUKUK

dayandığı varlık

Satıştan Doğan Alacak

Malezya Uygulaması

dayandığı varlık

Alacak dışı Varlıklar

Küresel Uygulama

BEY EL DEYN

Borcun (alacağın)
üçüncü bir kişiye
iskontolu olarak satışında
Alacağı devir alan taraf,
nominal tutardan düşük bir tutarı ödeyerek
alacağı devir alıp
vadede nominal tutarı tahsil ederse
aradaki farkın riba olup olmadığı
tartışılmaktadır

BEY EL DEYN

Bu konu Malezya dışında
özellikle Körfez ülkelerinde kabul görmezken,
Malezya'da
uygulama imkanı bulunmaktadır.

Malezya Sermaye Piyasası Kurulu, İslam Hukuku
Danışma Konsülü,

satış nakit karşılığı olduğu sürece
alacağın satışının iskontolu olmasını onaylamaktadır.

Sözügeçen konsül,
borcu bir mal olarak görmektedir.

Burada “**haqq maliyy**” terimi kullanılmaktadır.

Borcun (alacak) mal olarak algılanması serbestçe alınıp satılmasına
imkan sağlamaktadır.

İslam Konferansı Örgütü Fıkıh Akademisi

Alacaklara parasal varlık olarak bakar

Bu nedenle

***alacağı nakit ödeme karşılığı satmak, alacağa eşit nakitle
değişmeyi gerektirir. Bu durumda alacağın***

üçüncü kişilere iskontolu satışına

izin verilmemektedir

Havuzlu Çözüm

*sukukun tanımı içinde bulunan
“ağırlıklı ölçüde maddi varlık içeren bir varlık havuzu”
nun bileşimi içinde belirli bir yüzde alacak bulunması
ilgili sukukun satılabilmesini engellememektedir.*

Islam Kalkınma Bankası uygulaması ve AAOIFI düzenlemeleri

*Maddi varlık tutarı % 25 altına düşmediği sürece,
yani % 25 maddi varlık % 75 alacaktan oluşan bir havuza
dayalı olarak
çıkarılan sukukun satılabilir olmasını kabul etmektedir*

Murabaha'dan doğan Alacağın dayanak varlık olması halinde, İkinci El Piyasa'da satılabilmesi

SATIŞTAN DOĞAN ALACAK

*Murabaha sözleşmesine göre
yapılan satıştan doğan*

Sukuk Murabaha Alacağı

Olan bunu

*ikinci el piyasasında herhangi bir
fiyata satabilmektedirler.*

- *Malezya uygulaması*

SATIN ALINMIŞ ALACAK

- *Ancak sukuk murabahaya yatırım yapan yatırımcı, bunu bir başka yatırımcıya satmak isterse bunu sadece nominal değer (Yazılı Değer) üzerinden yapabilir*

*IFSB 2 – Sermaye yeterliliği standardı
sukuk türlerinin alınıp satılabilir olmaları*

- Selem Sukuk sözleşmenin ana konusu bir alacak yani finansal varlık olduğu için **alınıp satılamaz**.
- İstisna Sukuk sözleşmenin ana konusu devam eden bir iş yani finansal olmayan varlık olduğu için **alınıp satılabilir**

IFSB 2 – Sermaye yeterliliği standardı sukuk türlerinin alınıp satılabilir olmaları

- *İcara Sukuk* : *Dayanak Varlık, sözleşmenin ana konusu olan «Kiraya Verilen Varlık» sukuku elinde bulunduranların sahip olduğu finansal olmayan bir varlık olduğundan **alınıp satılabilir.***
- *Muşaraka Sukuk* : *Dayanak şirketin piyasa değerinin içinde nakit ve alacak dışı varlıkların payının %30 un altında olmaması koşuluyla **alınıp satılabilirler.***
- *Mudarabe Sukuk* : *İkinci elde satışı Muşarake Sukuk ile aynıdır*

Sukuku Kim Çıkarır ?

- ÖZEL SEKTÖR ŞİRKETLERİ
- KAMU ŞİRKETLERİ
- ÖZEL / KAMU BANKALAR
- BELEDİYELER
- DEVLETLER

Sukuk Nasıl Çıkarılır?

Menkul Kıymetleştirme

(Securitization)

Sürecinin

Tamamlanması

Gerekir

Sukuku kim elinde bulundurur ?

- Bankalar
- Merkez Bankaları
- Yatırımcılar

Menkul Değerleştirmede Taraflar

1. Varlık Sağlayıcılar (orijinatör)
2. Özel Amaçlı araç (Yasal Kişilik; şirket, vakıf)
 - Herbir Varlık için ayrı bir Varlık Özel Amaçlı Araç
 - Menkul Değer ihraç eden Özel Amaçlı Araç
3. Likidite Sağlayıcılar
4. Krediyi Güçlendirici Unsurlar (Credit Enhancement Provider)
- 5 Yatırımcılar

AAOIFI-KGK: *Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 33*

Sukuk, Pay ve Benzeri Araçlara Yapılan Yatırımlar
(KATILIM BANKASI YATIRIMCI ROLÜNDE)

*Faizsiz Finans Kuruluşları (FFK/kuruluşlar) tarafından
Sukuk, pay ve benzeri araçlara yapılan yatırımların
sınıflandırılması,
finansal tablolara alınması,
ölçümü,
sunumu ve
açıklanmasına ilişkin ilkeleri belirlemektir.*

*Bu Standart, kuruluşun özkaynak araçları, borçlanma araçları ve diğer
yatırım araçları şeklindeki yatırımlarına uygulanır.*

AAOIFI/KGK

Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 34

Sukuk Sahipleri İçin Finansal Raporlama

Standardın amacı; (Katılım Bankası Varlık sağlayıcı/Çıkaran Rolünde)

Sukuk sahipleri başta olmak üzere ilgili tüm paydaşlara şeffaf ve gerçeğe uygun raporlama yapılmasını sağlamak amacıyla

Sukuka dayanak olan varlık ve işlere ilişkin muhasebe ve finansal raporlama ilkelerini belirlemektir.

Bu Standart, bir Faizsiz Finans Kuruluşu (FFK/kuruluş) ya da başka bir kuruluş (“kaynak kuruluş” olarak adlandırılır) tarafından Fıkhî ilke ve kurallara uygun olarak doğrudan veya bir Özel Amaçlı İşletme (ÖAi) aracılığıyla ihraç edilen Sukuk için geçerlidir.

AAOIFI/KGK -Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 34

Madde 3 Tanımlar

3. e. Sukuk:

Maddi varlıkların, kullanım haklarının ve hizmetlerin veya belli projelerin ve özel yatırım faaliyetlerinin sahipliğine ilişkin bölünmemiş payları temsil eden eşit değere sahip sertifikalardır. Bu tür özel yatırım faaliyeti bu Standartta iş olarak ifade edilmektedir. Sukuk, dayanak varlıkların ve işin niteliğinin yanı sıra esas sözleşmenin ya da anlaşmanın niteliğine göre ticari nitelikte olabilir veya olmayabilir.

AAOIFI/KGK -Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 34

Madde 3 Tanımlar

Madde 3 Tanımlar

3.d. Özel Amaçlı İşletme: *(Türkiye Uygulamasında Varlık Kiralama Şirketi –VKŞ-)*

Dar kapsamlı, belirli ya da geçici finansal amaçlara ulaşmak için oluşturulan hukuki bir varlıktır (tüzel kişilik, tröst, sınırlı ortaklık vb.). Sukuk bağlamında ÖAi, ödeme aktarmalı bir işletme değil; kendi içinde iş tanımını karşılayan, genel olarak sanal Sukuk işletmesini yöneten bir işletmedir

AAOIFI/KGK -Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 34

Madde 3 Tanımlar

3.c. Kaynak kuruluş:

Bu Standardın amaçları açısından, Fıkhî ilke ve kurallara uygun olarak, doğrudan veya bir Özel Amaçlı İşletme aracılığıyla Sukuk ihraç eden bir FFK ya da başka bir kuruluştur.

AAOIFI/KGK -Faizsiz Finans Muhasebe Standardı 34

Madde 3 Tanımlar

Md.3.f. Sukuk işletmesi:

Sukuk sahipleri tarafından sahip olunan ve Sukuka dayanak olan varlıkların sahibi olan gerçek ya da sanal işletmedir.

Md.3. g. Sukuk sahipleri: Dayanak varlıklar ya da işin sahibi olan, Sukuk sertifikalarına sahip olmak suretiyle Sukuk ihracına yatırımda bulunan yatırımcılardır.

SUKUK konusuna DEVAM

1. *Tanımı Hatırlayalım*
2. *Sukuk'un iki özelliği ve karşılaştırmalar*
 - 2.1. *Sabit Getirilidir*
 - 2.2. *Vadesi Bulunur*
3. *Sukuk veya Kira Sertifikası'nın Türkiye'de ortaya çıkışı*
4. *Borsa İstanbul'da Kira Sertifikası (Sukuk)*
5. *T.C.Hazine'de Kira Sertifikası (Sukuk)*
6. *Katılım Bankalarının Likidite Yönetiminde Kira Sertifikası (Sukuk)*
7. *Katılım Bankaları tarafından çıkarılan Kira Sertifikası (Sukuk)*
8. *Reel Sektör firmaları tarafından çıkarılan Kira Sertifikası (Sukuk)*

1. Tanımı Hatırlayalım

SUKUK' A DEVAM

- *İslamî Finans'ın Para ve Sermaye Piyasalarında uyguladığı bir «Finansal Araç»tır*
- *Türkiye'de buna «KİRA SERTİFİKASI» denir*
- *Sukuk türlerinden biri olan «SUKUK İJARA» Ülkemizde öncelikle ve yaygın olarak kullanıldığı için bu isim kullanılır olmuştur*

TANIM:

- *SUKUK : Maddi Varlıklar veya Ağırlıklı ölçüde maddi varlık içeren bir varlık havuzu veya Bir iktisadi teşebbüs (mudarabe) üzerinde orantılı ve bölünemez sahiplik hakkını temsil eder*
- *Kira sertifikası: Her türlü varlık ve hakkın finansmanını sağlamak amacıyla varlık kiralama şirketi tarafından ihraç edilen ve sahiplerinin bu varlık veya haktan elde edilen gelirlerden payları oranında hak sahibi olmalarını sağlayan menkul kıymet*

Sukuk'un iki özelliği ve karşılaştırmalar

- 2.1. *Sabit Getirili*
- 2.2. *Vadesi Bulunur*

SABİT GETİRİLİ MENKUL DEĞER

- *Kira Sertifikasında (Sukuk)
önceden belirlenmiş bir getiri
oranı bulunur*
- *Tahvil'de de bulunan bir özellik*
- *Pay senedinde önceden
belirlenmiş bir getiri oranı
bulunmaz*

VADESİ VARDIR

- *Kira sertifikası'nın (Sukuk)
dayandığı varlık üzerindeki
sahiplik hakkı «Bir
Süreliğine»devredilmiştir,
sukuk'ta VADE bulunur*
- *Tahvil'de de bulunan bir özellik*
- *Pay senedinde VADE bulunmaz*

3. Sukuk veya Kira Sertifikası'nın Türkiye'de ortaya çıkışı

Gerekli yasal düzenlemeler yapıldıktan sonra, T.C. Hazine ilk yabancı para cinsinden Kira Sertifikası ihracını 2012 yılında yaptı :

- İlk uluslararası ihraç
- İjara yani kiralama esaslı bir sukuk yani Kira Sertifikası
- Sukukun dayandığı varlık havuzunda, kamuya ait arsa ve binalar bulunmaktaydı

Türkiye'de SUKUK

- 2016 YILINDA yerli piyasada 5 yıl vadeli Tüketici Fiyat Endeksine bağlı bir sukuk (Kira Sertifikası) ihraç edildi

4. Borsa İstanbul'da Kira Sertifikası (Sukuk)

Kurumsal

Piyasalar

Şirketler

Endeksler

Veriler

Teknoloji

Yatırımcı İlişkileri

Üyeler

TR

Piyasalar

Piyasalar

A-

A

A+

Pay Piyasası >

Borçlanma Araçları Piyasası >

Vadeli İşlem ve Opsiyon
Piyasası >Kıymetli Madenler ve Kıymetli
Taşlar Piyasası >Piyasa Denetim ve Gözetim
Faaliyeti >

Pay
Piyasası

Borçlanma Araçları
Piyasası

Aramak için buraya yazın

23°C Sağanak yağış

15:56
7.04.2022

Piyasalar

Piyasalar

Pay Piyasası >

Borçlanma Araçları Piyasası v

Piyasa İşleyişi

Ürünler >

İşlem Saatleri

Borsa Payı ve Tescil Ücretleri

Swap Piyasası >

Para Piyasası

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası >

Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası >

Piyasa İşleyişi

Piyasalar / Borçlanma Araçları Piyasası

Piyasalar

Pay Piyasası >

Borçlanma Araçları Piyasası ✓

Piyasa İşleyişi

Ürünler >

İşlem Saatleri

Borsa Payı ve Tescil Ücretleri

Swap Piyasası >

Para Piyasası

Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası >

Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası >

Piyasa İşleyişi

A-

A

A+

Borçlanma Araçları Piyasası'nda işlemler aşağıdaki pazarlarda gerçekleşmektedir.

1-Kesin Alım Satım Pazarı

Kesin Alım Satım Pazarı, ikinci el sabit getirili menkul kıymet işlemlerinin organize ve şeffaf bir piyasada işlem görmelerini sağlamakta ve likiditelerini artırmaktadır. Sayfa için [tıklayınız](#).

2-Repo - Ters Repo Pazarı

Dünyadaki sayılı organize repo pazarlarından biri olan Repo-Ters Repo Pazarı sabit getirili menkul kıymetlerin geri alım vaadi ile satım ve geri satım vaadi ile alımını organize piyasa koşulları içinde güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Sayfa için [tıklayınız](#).

3-Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı

Organize piyasa içerisinde, tercih edilen menkul kıymetler üzerinde repo yapılmasına ve sonrasında bu menkul kıymetlerin alıcıya teslimine olanak vermektedir. Belirli bir süre için menkul kıymetin el değiştirmesine imkan veren Pazar vadeli ve spot piyasa arasında menkul kıymet akışkanlığını sağlayarak etkin faiz oluşumuna hizmet etmektedir. Sayfa için [tıklayınız](#).

4-Pay Senedi Repo Pazarı

Pay Senedi Repo Pazarı aracı kuruluşlara ve yatırımcılara; portföylerindeki pay senetlerini repo yoluyla ödünç vererek fon temin edebilmeleri, ters repo yoluyla pay temin edilebilmeleri, imkânları sağlanmıştır. Sayfa için [tıklayınız](#).

Ana Sayfa / Borçlanma Araçları Piyasası Verileri / İşlem Hacmi Verileri / Kesin Alım Satım İşlemlerinin Enstrüman Bazında Dağılımı

B Kesin Alım Satım İşlemlerinin Enstrüman Bazında Dağılımı

Ürün Açıklaması

Yeni BISTECH sistemine geçiş (30.11.2015) sonrasında üretilen veri dosyalarına ilişkin Dosya Desen Formatlarını [buradan](#) indirebilirsiniz.

Dosyadaki alan adları, verilerin üretildikleri sistemlerden kaynaklı olarak zaman içerisinde farklılık gösterebilmektedir.

Bazı dosyalar, boyutunun yüksek olması sebebi ile her programda görüntülenemeyebilir.

Alan Adları:

Borçlanma Araçları Piyasası Kesin Alım-Satım İşlemleri;

[TL DİBS, YP DİBS, Türk Eurotahvilleri, ÖZEL SEKTÖR MK., Kira Sertifikaları, YP KİRA SERTİFİKASI, Diğer, Toplam] bazında: [Müşteri (Hacim)(Oran%), Portföy (Hacim)(Oran%), Diğer (Hacim)(Oran%)

Borsa Dışı Kesin Alım-Satım İşlemleri:

Para Piyasası

Piyasalar / Borçlanma Araçları Piyasası

Piyasalar

Pay Piyasası >

Borçlanma Araçları Piyasası v

Piyasa İşleyişi

Ürünler >

İşlem Saatleri

Borsa Payı ve Tescil Ücretleri

Swap Piyasası >

Para Piyasası

Para Piyasası

Print A- A A+

Borsa İstanbul Para Piyasası'nda, Borsa düzenlemeleri uyarınca işlem yapma yetkisi verilmiş banka ve aracı kurumlar ile Takasbank işlem yapabilir.

Piyasa'da Türk Lirası fon arz ve talep eden banka ve aracı kurumların teminatlı borç alma ve verme işlemleri yapılır. Üyeler tarafından kendi portföyüne, yatırım fonu/yatırım ortaklığı hesabına, kamu kaynağı hesabına veya müşteri hesabına emir iletilebilir.

Piyasa'da Takasbank merkezi karşı taraf olarak hizmet verir ve gerçekleşen işlemler için alıcıya karşı satıcı, satıcıya karşı da alıcı rolünü üstlenerek takasın tamamlanmasını taahhüt eder.

Emir Çeşitleri

Emir Kuralları

Emir Büyüklükleri

Ürünler

Piyasalar / Borçlanma Araçları Piyasası

Piyasalar

Pay Piyasası >

Borçlanma Araçları Piyasası ✓

Piyasa İşleyişi

Ürünler ✓

> Kamu Borçlanma Araçları

> Özel Sektör Borçlanma Araçları

> Kira Sertifikaları

> Repo

Ürünler

A-

A

A+

Kamu Borçlanma Araçları

Özel Sektör Borçlanma Araçları

Kira Sertifikaları

Repo

Eurotahvil

Ürünler

Piyasalar / Borçlanma Araçları Piyasası

Piyasalar

Pay Piyasası >

Borçlanma Araçları Piyasası v

Piyasa İşleyişi

Ürünler v

> Kamu Borçlanma Araçları

> Özel Sektör Borçlanma Araçları

> Kira Sertifikaları

> Repo

Ürünler

A-

A

A+

Kamu Borçlanma Araçları

Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS)

Devlet İç Borçlanma Senetleri (DİBS), Hazine Müsteşarlığı tarafından yurt içi piyasada ihraç edilen borçlanma senetlerini ifade etmektedir. Borçlu olan devlet, DİBS sahiplerine kupon ödeme tarihlerinde ve vade sonunda borçlu olduğu tutarı öder. DİBS'ler vadeleri boyunca ikincil piyasalarda kişi ve kurumlar tarafından alınıp satılabilmektedir.

DİBS'ler vadelerine, ihraç yöntemlerine, ihraç edildikleri para birimi cinsine, faiz ödeme türlerine, üzerlerinde kupon taşıyıp taşıyamalarına göre farklı açılardan sınıflandırılabilir.

En çok kullanılan sınıflandırma vadeye göre yapılmaktadır. Buna göre;

- 1 yıl ve daha uzun vadeli DİBS'ler Devlet Tahvili,

Kira Sertifikalari

Piyasalar / Borçlanma Araçları Piyasası / Ürünler

Piyasalar

Pay Piyasası

Borçlanma Araçları Piyasası

Piyasa İşleyişi

Ürünler

› Kamu Borçlanma Araçları

› Özel Sektör Borçlanma Araçları

› Kira Sertifikalari

› Repo

› Eurotahvil

İşlem Saatleri

Borsa Payı ve Tescil Ücretleri

Kira Sertifikalari

Kira sertifikası, her türlü varlık ve hakkın finansmanını sağlamak amacıyla varlık kiralama şirketi tarafından ihraç edilen ve sahiplerinin bu varlık veya haktan elde edilen gelirlerden payları oranında hak sahibi olmalarını sağlayan menkul kıymettir. Tanımda yer alan hak; kira sertifikaları ihracına dayanak her türlü hakkı, varlık ise kira sertifikaları ihracına dayanak haklar dışındaki her türlü varlığı ifade eder.

Varlık kiralama şirketi (VKŞ), kira sertifikası ihraç etmek üzere anonim şirket şeklinde kurulmuş olan sermaye piyasası kurumudur.

VKŞ tarafından yurtiçinde ihraç edilen kira sertifikaları Merkezi Kayıt Kuruluşu nezdinde elektronik ortamda kayden hak sahipleri bazında izlenir.

Kira sertifikaları halka arz edilmek suretiyle, tahsisli olarak ya da nitelikli yatırımcılara satılmak üzere ihraç edilebilirler.

Kira sertifikaları;

- a) Sahipliğe,
- b) Yönetim sözleşmesine,
- c) Alım-satıma,
- d) Ortaklığa,
- e) Eser sözleşmesine

dayalı olarak veya bu sayılanların birlikte kullanılması suretiyle VKŞ'ler tarafından ihraç edilebilir.

› Kira Sertifikaları

› Repo

› Eurotahvil

İşlem Saatleri

Borsa Payı ve Tescil Ücretleri

Swap Piyasası >

Para Piyasası

Vadeli İşlem ve Opsiyon
Piyasası >Kıymetli Madenler ve Kıymetli
Taşlar Piyasası >Piyasa Denetim ve Gözetim
Faaliyeti >

- a) Sahipliğe,
- b) Yönetim sözleşmesine,
- c) Alım-satıma,
- d) Ortaklığa,
- e) Eser sözleşmesine

dayalı olarak veya bu sayılanların birlikte kullanılması suretiyle VKŞ'ler tarafından ihraç edilebilir.

Sahipliğe dayalı kira sertifikaları, kaynak kuruluşa veya üçüncü kişilere kiralanmak veya VKŞ adına yönetilmek üzere VKŞ tarafından kaynak kuruluştan devralınacak varlık ve hakların finansmanını sağlamak için ihraç edilir.

Yönetim sözleşmesine dayalı kira sertifikaları, kaynak kuruluşa ait varlık veya hakların vade boyunca kiralanması da dâhil olmak üzere VKŞ lehine yönetilmesi neticesinde elde edilen gelirlerin sözleşme hükümleri çerçevesinde VKŞ'ye aktarılması amacıyla ihraç edilir.

Alım-satıma dayalı kira sertifikaları, bir varlık veya hakkın VKŞ tarafından satın alınarak belirli nitelikteki şirketlere vadeli olarak satılması işleminde varlık veya hak alımının finansmanını sağlamak için ihraç edilir.

Ortaklığa dayalı kira sertifikaları, VKŞ'nin ortak girişime ortak olmak amacıyla ihraç edilir.

Eser sözleşmesine dayalı kira sertifikaları, VKŞ'nin iş sahibi sıfatıyla taraf olduğu bir eser sözleşmesi kapsamında eserin meydana getirilmesini sağlamak amacıyla ihraç edilir.

5. T.C.Hazine'de Kira Sertifikası (Sukuk)

28.03.2023 tarihinde güncellenmiştir

T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI

TR EN

HAKKIMIZDA DUYURULAR BİRİMLER MEVZUAT STRATEJİK YÖNETİM BİLGİ EDİNME İÇ KONTROL İLETİŞİM

İSTATİSTİKLER

BORÇLANMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Hakkımızda

Teşkilat Şeması

Sürdürülebilir Finansman

Duyurular

Mevzuat

İstatistikler

Raporlar

Yatırımcılar İçin Bilgiler

Terimler Sözlüğü

Sıkça Sorulan Sorular

İçerikleri Süz

İstatistikler

Verinin Adı

TL Cinsi Sabit Faizli Kuponlu Senetler

TL Cinsi Değişken Faizli Kuponlu Tahviller

TÜFE'ye Endeksli Tahviller

2003-2023 İç Borç Çevirme Oranları

Kira Sertifikası

TLREF'e Endeksli Tahviller

TL Cinsi Sabit Faizli Kuponlu Senetler

Mevzuat

İstatistikler

Raporlar

Yatırımcılar İçin Bilgiler

Terimler Sözlüğü

Sıkça Sorulan Sorular

TL Cinsi Sabit Faizli Kuponlu Senetler

TL Cinsi Değişken Faizli Kuponlu Tahviller

TLREF'e Endeksli Tahviller

Kira Sertifikası

TL Cinsi Kuponlu Senetler

TL Cinsi Sabit Faizli Kuponlu Senetler

2003-2022 İç Borç Çevirme Oranları

İç Borçlanmanın Ortalama Maliyeti

İç Borçlanmanın Ortalama Vadesi

TÜFE'ye Endeksli Tahviller

TÜFE'ye Endeksli Tahviller

TLREF'e Endeksli Tahviller

TL Cinsi Değişken Faizli Kuponlu Tahviller

TL Cinsi Sabit Faizli Kuponlu Senetler

TL Cinsi Kuponlu Senetler

TÜFE'ye Endeksli Tahviller

TL Cinsi Sabit Faizli Kuponlu Senetler

Kira Sertifikası

◀ ▶
Kira Sertifikaları
⊕
⋮
◀

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K
22	TRD181120T19	TL Cinsi	Sabit kira getirili	21.11.2018	18.11.2020	728	8,95	6 Ay	3.240.870	3.240.870	100,000
23	TRD100221T17	TL Cinsi	Sabit kira getirili	13.02.2019	10.02.2021	728	8,80	6 Ay	1.479.130	1.479.130	100,000
24	TRD160621T17	TL Cinsi	Sabit kira getirili	19.06.2019	16.06.2021	728	10,55	6 Ay	1.605.960	1.605.960	100,000
25	TRD180821T13	TL Cinsi	Sabit kira getirili	21.08.2019	18.08.2021	728	7,40	6 Ay	846.500	846.500	100,000
26	TRD301024T10	TL Cinsi	TÜFEye endeksli	6.11.2019	30.10.2024	1820	1,63	6 Ay	1.721.400	1.721.400	100,000
27	TRD151221T10	TL Cinsi	Sabit kira getirili	18.12.2019	15.12.2021	728	5,75	6 Ay	1.948.180	1.948.180	100,000
28	TRD260122T19	TL Cinsi	Sabit kira getirili	29.01.2020	26.01.2022	728	4,88	6 Ay	2.925.980	2.925.980	100,000
29	TRD090222T19	TL Cinsi	Sabit kira getirili	12.02.2020	9.02.2022	728	4,89	6 Ay	2.204.680	2.204.680	100,000
30	TRD230322T10	TL Cinsi	Sabit kira getirili	25.03.2020	23.03.2022	728	5,33	6 Ay	600.000	600.000	100,000
31	TRD020425T11	TL Cinsi	TÜFEye endeksli	8.04.2020	2.04.2025	1820	1,70	6 Ay	1.470.000	1.470.000	100,000
32	TRD281020T26	TL Cinsi	Sabit kira getirili	29.04.2020	28.10.2020	182	3,82	6 Ay	5.705.200	5.705.200	100,000
33	TRD251023T18	TL Cinsi	TÜFEye endeksli	29.04.2020	25.10.2023	1274	0,79	6 Ay	9.460.100	9.460.100	100,000
34	TRD111120T16	TL Cinsi	Sabit kira getirili	13.05.2020	11.11.2020	182	3,83	6 Ay	5.353.600	5.353.600	100,000
35	TRD110522T12	TL Cinsi	Sabit kira getirili	13.05.2020	11.05.2022	728	4,70	6 Ay	6.456.530	6.456.530	100,000
36	TRD060722T17	TL Cinsi	Sabit kira getirili	8.07.2020	6.07.2022	728	4,75	6 Ay	1.095.920	1.095.920	100,000
37	TRD210824T15	TL Cinsi	Sabit kira getirili	26.08.2020	21.08.2024	1456	6,80	6 Ay	547.500	547.500	100,000
38	TRD170925T19	TL Cinsi	TÜFEye endeksli	23.09.2020	17.09.2025	1820	0,95	6 Ay	816.000	816.000	100,000
39	TRD031225T10	TL Cinsi	Sabit kira getirili	9.12.2020	3.12.2025	1820	6,60	6 Ay	519.650	519.650	100,000
40	TRD080223T19	TL Cinsi	Sabit kira getirili	10.02.2021	8.02.2023	728	6,95	6 Ay	1.468.130	1.468.130	100,000
41	TRD150426T15	TL Cinsi	TÜFEye endeksli	21.04.2021	15.04.2026	1820	1,43	6 Ay	1.361.000	1.361.000	100,000
42	TRD280531T12	TL Cinsi	TÜFEye endeksli	9.06.2021	28.05.2031	3640	1,59	6 Ay	951.250	951.250	100,000
43	TRD120723T18	TL Cinsi	Sabit kira getirili	14.07.2021	12.07.2023	728	9,04	6 Ay	1.143.740	1.143.740	100,000
44	TRD160823T13	TL Cinsi	Sabit kira getirili	18.08.2021	16.08.2023	728	8,90	6 Ay	921.700	921.700	100,000
45	TRD160926T19	TL Cinsi	Sabit kira getirili	22.09.2021	16.09.2026	1820	8,40	6 Ay	725.000	725.000	100,000
46	TRD181023T17	TL Cinsi	Sabit kira getirili	20.10.2021	18.10.2023	728	9,05	6 Ay	1.914.500	1.914.500	100,000
47	TRD131223T10	TL Cinsi	Sabit kira getirili	15.12.2021	13.12.2023	728	10,16	6 Ay	2.992.530	2.992.530	100,000
48	TRD200127T10	TL Cinsi	TÜFEye endeksli	26.01.2022	20.01.2027	1820	0,00	6 Ay	11.111.100	13.333.320	120,000
49	TRD140224T10	TL Cinsi	Sabit kira getirili	16.02.2022	14.02.2024	728	10,10	6 Ay	5.561.460	5.561.460	100,000
50	TRD200324T29	TL Cinsi	Sabit kira getirili	23.03.2022	20.03.2024	728	12,15	6 Ay	4.098.810	4.098.810	100,000
51	TRD070432T17	TL Cinsi	TÜFEye endeksli	20.04.2022	7.04.2032	3640	0,00	6 Ay	8.644.000	11.064.320	128,000
52	TRD080524T15	TL Cinsi	Sabit kira getirili	11.05.2022	8.05.2024	728	11,35	6 Ay	2.271.520	2.271.520	100,000
53	TRD230632T15	TL Cinsi	Sabit kira getirili	6.07.2022	23.06.2032	3640	9,04	6 Ay	8.240.030	8.240.030	100,000
54	TRD040832T16	TL Cinsi	Sabit kira getirili	17.08.2022	4.08.2032	3640	8,07	6 Ay	10.290.430	10.290.430	100,000
55	TRD080927T18	TL Cinsi	Sabit kira getirili	14.09.2022	8.09.2027	1820	5,09	6 Ay	19.718.500	19.718.500	100,000
56	TRD061027T17	TL Cinsi	Sabit kira getirili	12.10.2022	6.10.2027	1820	5,23	6 Ay	11.484.000	11.484.000	100,000
57	TRD271032T15	TL Cinsi	Sabit kira getirili	9.11.2022	27.10.2032	3640	5,86	6 Ay	6.892.400	6.892.400	100,000
58	TRD190128T12	TL Cinsi	Sabit kira getirili	25.01.2023	19.01.2028	1820	4,79	6 Ay	14.008.700	14.008.700	100,000
59	TRD160228T14	TL Cinsi	Sabit kira getirili	22.02.2023	16.02.2028	1820	4,64	6 Ay	9.946.000	9.946.000	100,000
60	TRD230233T18	TL Cinsi	Sabit kira getirili	8.03.2023	23.02.2033	3640	5,71	6 Ay	5.413.000	5.413.000	100,000

2022 de yapılan ihraç: 16.02.2022 tarihinde; 14.02.2024 vadeli

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

hmb.gov.tr/borclanma-genel-mudurlugu-istatistikler

Blackboard Open Learning

Kira-Sertifikası (2) [Korumalı Görünüm] - Excel

Dosya Giriş Ekle Sayfa Düzeni Formüller Veri Gözden Geçir Görünüm Ne yapmak istediğinizi söyleyin...

KORUMALI GÖRÜNÜM Dikkatli olun! İnternet kaynaklı dosyalar virüs içerebilir. Düzenlemeniz gerekmiyorsa, Korumalı Görünümde kalmanız daha güvenli olacaktır.

L48

	A	B	C	D	E	F	G	H	I
32		TRD230322T10	TL Cinsi	25.03.2020	23.03.2022	2 Yıl	5,33	6 Ay	600.000
33		TRD020425T11*	TL Cinsi	08.04.2020	02.04.2025	5 Yıl	1,70	6 Ay	1.470.000
34		TRD281020T26	TL Cinsi	29.04.2020	28.10.2020	6 Ay	3,82	6 Ay	5.705.200
35		TRD251023T18*	TL Cinsi	29.04.2020	25.10.2023	4 Yıl	0,79	6 Ay	9.460.100
36		TRD111120T16	TL Cinsi	13.05.2020	11.11.2020	6 Ay	3,83	6 Ay	5.353.600
37		TRD110522T12	TL Cinsi	13.05.2020	11.05.2022	2 Yıl	4,70	6 Ay	6.456.530
38		TRD060722T17	TL Cinsi	08.07.2020	06.07.2022	2 Yıl	4,75	6 Ay	1.095.920
39		TRD210824T15	TL Cinsi	26.08.2020	21.08.2024	4 Yıl	6,80	6 Ay	547.500
40		TRD170925T19*	TL Cinsi	23.09.2020	17.09.2025	5 Yıl	0,95	6 Ay	816.000
41		TRD031225T10	TL Cinsi	09.12.2020	03.12.2025	5 Yıl	6,60	6 Ay	519.650
42		TRD080223T19	TL Cinsi	10.02.2021	08.02.2023	2 Yıl	6,95	6 Ay	1.468.130
43		TRD150426T15*	TL Cinsi	21.04.2021	15.04.2026	5 Yıl	1,43	6 Ay	1.361.000
44		TRD280531T12*	TL Cinsi	09.06.2021	28.05.2031	10 Yıl	1,59	6 Ay	951.250
45		TRD120723T18	TL Cinsi	14.07.2021	12.07.2023	2 Yıl	9,04	6 Ay	1.143.740
46		TRD160823T13	TL Cinsi	18.08.2021	16.08.2023	2 Yıl	8,90	6 Ay	921.700
47		TRD160926T19	TL Cinsi	22.09.2021	16.09.2026	5 Yıl	8,40	6 Ay	725.000
48		TRD181023T17	TL Cinsi	20.10.2021	18.10.2023	2 Yıl	9,05	6 Ay	1.914.500
49		TRD131223T10	TL Cinsi	15.12.2021	13.12.2023	2 Yıl	10,16	6 Ay	2.992.530
50		TRD200127T10*	TL Cinsi	26.01.2022	20.01.2027	5 Yıl	0,00	6 Ay	13.333.320
51		TRD140224T10	TL Cinsi	16.02.2022	14.02.2024	2 Yıl	10,10	6 Ay	5.561.460

(*) TÜFE'ye Endeksli Kira Sertifika

Kira Sertifikaları

Hazır

TL Cinsi Sabit Faizli Kuponlu Senetler

Kira Sertifikası

TR EN

kamu borç yönet

HAKKIMIZDA DUYURULAR BİRİMLER MEVZUAT STRATEJİK YÖNETİM BİLGİ EDİNME İÇ KONTROL İLETİŞİM

RAPORLAR

RAPORLAR

Kamu Maliyesi Raporları

Kurumsal Raporlar

Çalışma Raporları

Kamu Finansmanı Raporları

Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler Raporları

Dış Ekonomik İlişkiler Raporları

Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü

Strateji Geliştirme Başkanlığı Raporları

Başhukuk Müşavirliği ve Muhakemat Genel Müdürlüğü

İçerikleri Süz

Aylık Kamu Borç Yönetimi Raporu

Rapor	Periodu	Tarih	Bilgi
Kamu Borç Yönetimi Raporu Şubat 2023	Aylık	28/02/2023 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Ocak 2023	Aylık	31/01/2023 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Aralık 2022	Aylık	30/12/2022 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Kasım 2022	Aylık	30/11/2022 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Ekim 2022	Aylık	31/10/2022 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Eylül 2022	Aylık	30/09/2022 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Ağustos 2022	Aylık	31/08/2022 17:30	

HAZİNE ve MALİYE BAKANLIĞI

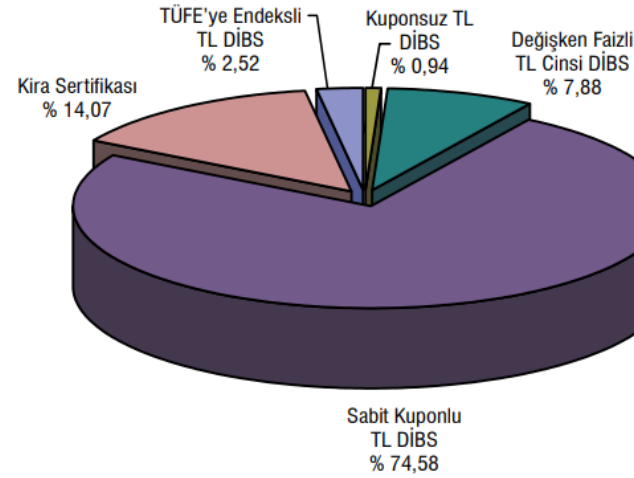
No: 211

ŞUBAT 2023

2023 Finansman Programı.....	1
Bütçe Gerçekleşmeleri.....	2
Hazine Nakit Dengesi.....	4
İç Borç.....	5
Dış Borç.....	10
Borç Stoku	14
Hazine Garantili Dış Krediler	19
Hazine Garantisiz Dış Krediler	23
Hazine Alacakları.....	23
Türkiye'nin Kredi Notu Gelişimi.....	26
İç Borçlanma Takvimi	27
Veri Yayımlama Takvimi	28
Ek Tablolar.....	29

ŞUBAT 2023

İÇ BORÇLANMANIN ENSTRÜMANLARA GÖRE DAĞILIMI ⁽¹⁾ (2023 Ocak)

(1) Senet değişim ihaleleri hariç

T.C. HAZİNE VE
MALİYE BAKANLIĞI

TR EN

HAKKIMIZDA DUYURULAR BİRİMLER MEVZUAT STRATEJİK YÖNETİM BİLGİ EDİNME İÇ KONTROL İLETİŞİM

RAPORLAR

RAPORLAR

Kamu Maliyesi Raporları

Kurumsal Raporlar

Çalışma Raporları

Kamu Finansmanı Raporları

Kamu Sermayeli Kuruluş ve İşletmeler
Raporları

Dış Ekonomik İlişkiler Raporları

Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel
Müdürlüğü

Strateji Geliştirme Başkanlığı
Raporları

Başhukuk Müşavirliği ve
Muhakemat Genel Müdürlüğü

İçerikleri Süz

Aylık Kamu Borç Yönetimi Raporu

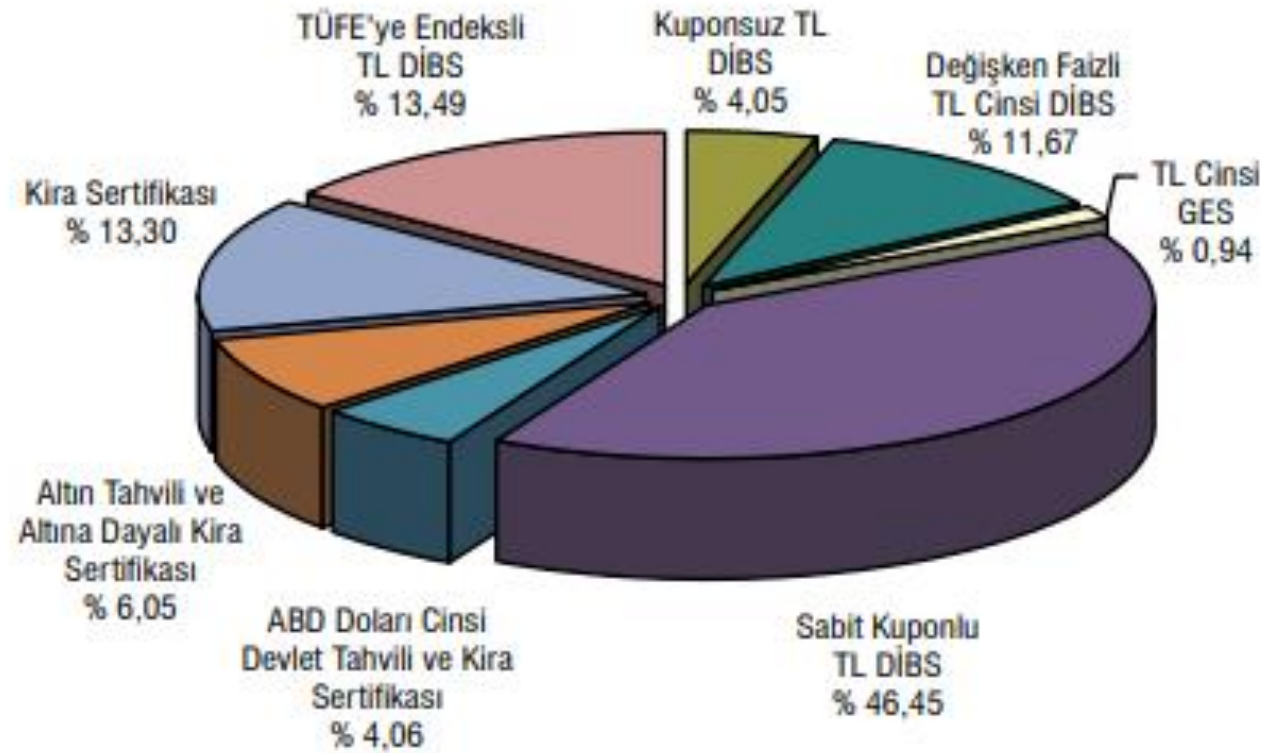
Rapor	Periodu	Tarih	Bilgi
Kamu Borç Yönetimi Raporu Mart 2022	Aylık	31/03/2022 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Şubat 2022	Aylık	28/02/2022 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Ocak 2022	Aylık	31/01/2022 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Aralık 2021	Aylık	31/12/2021 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Kasım 2021	Aylık	30/11/2021 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Ekim 2021	Aylık	28/10/2021 17:30	
Kamu Borç Yönetimi Raporu Eylül 2021	Aylık	30/09/2021 17:30	

T.C.
HAZİNE ve MALİYE
BAKANLIĞI

KAMU BORÇ YÖNETİMİ RAPORU

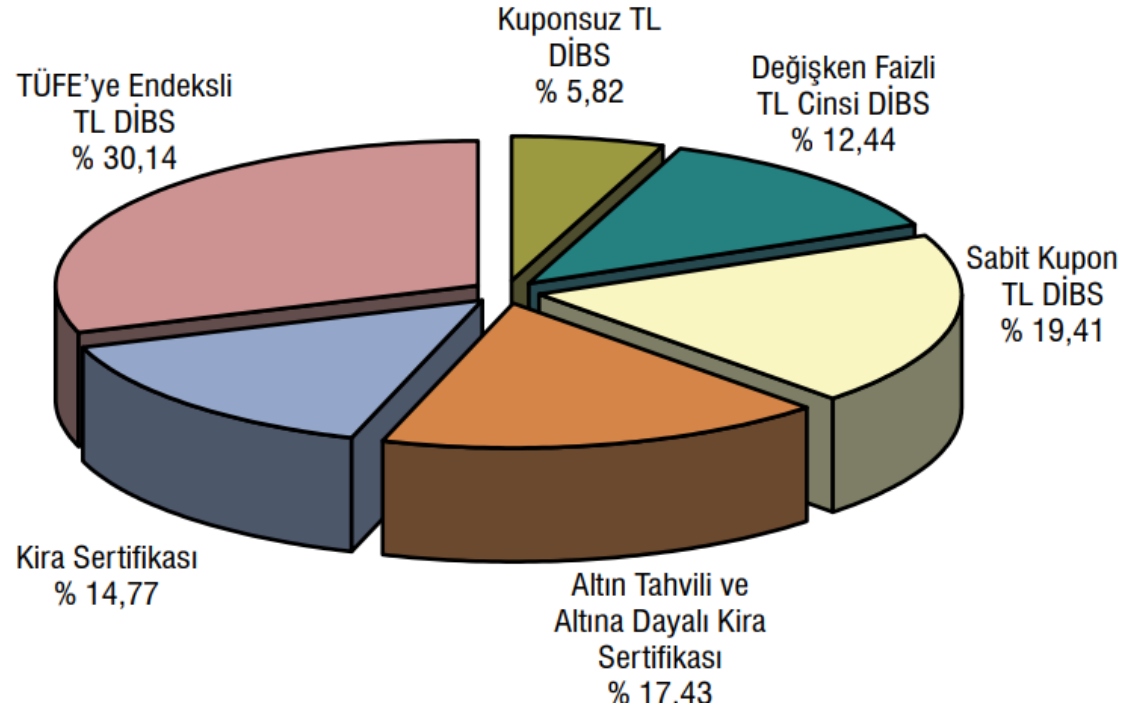
İÇ BORÇLANMANIN ENSTRÜMANLARA GÖRE DAĞILIMI ⁽¹⁾ (2022 Ocak-Aralık)

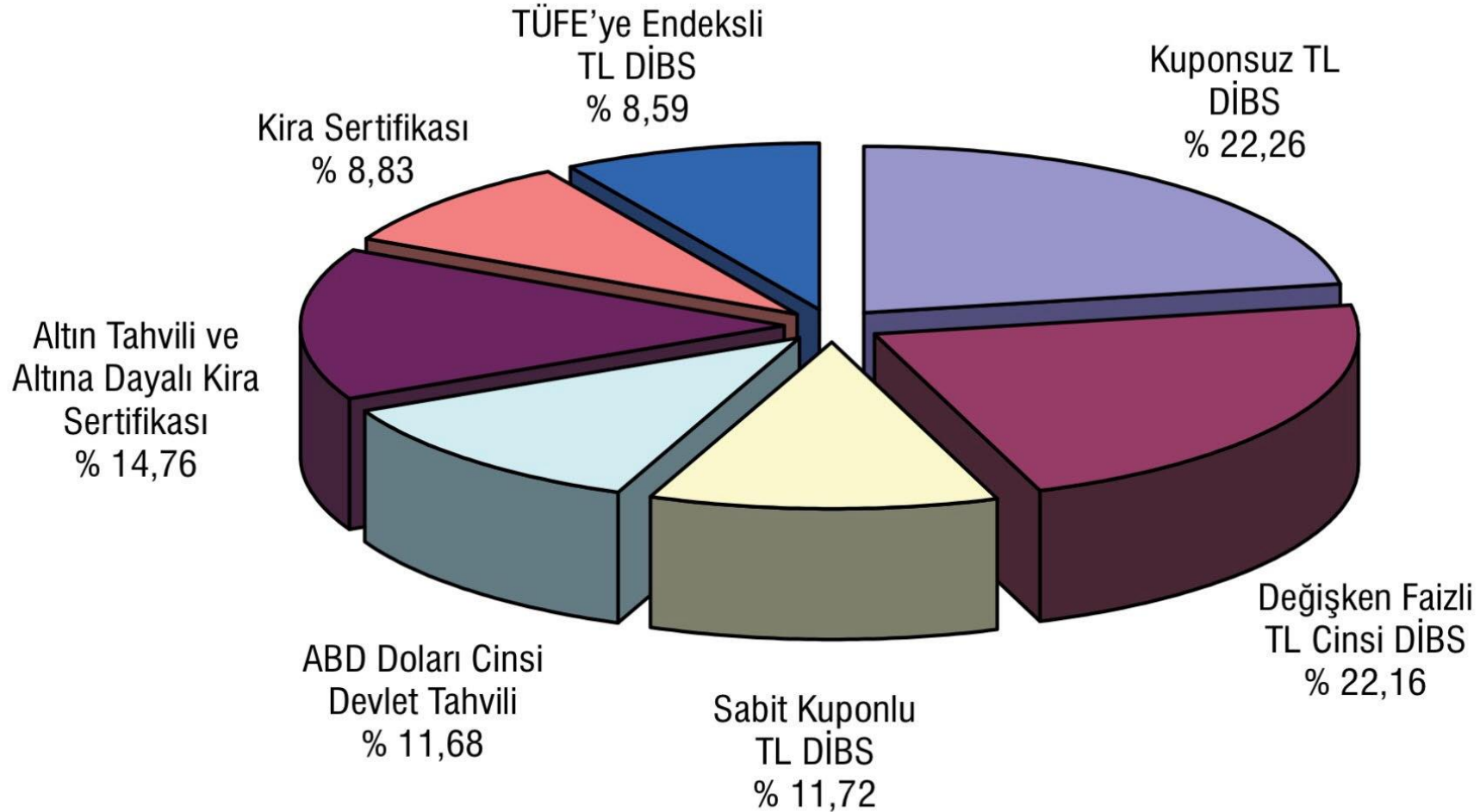
(1) Senet değişim ihaleleri hariç

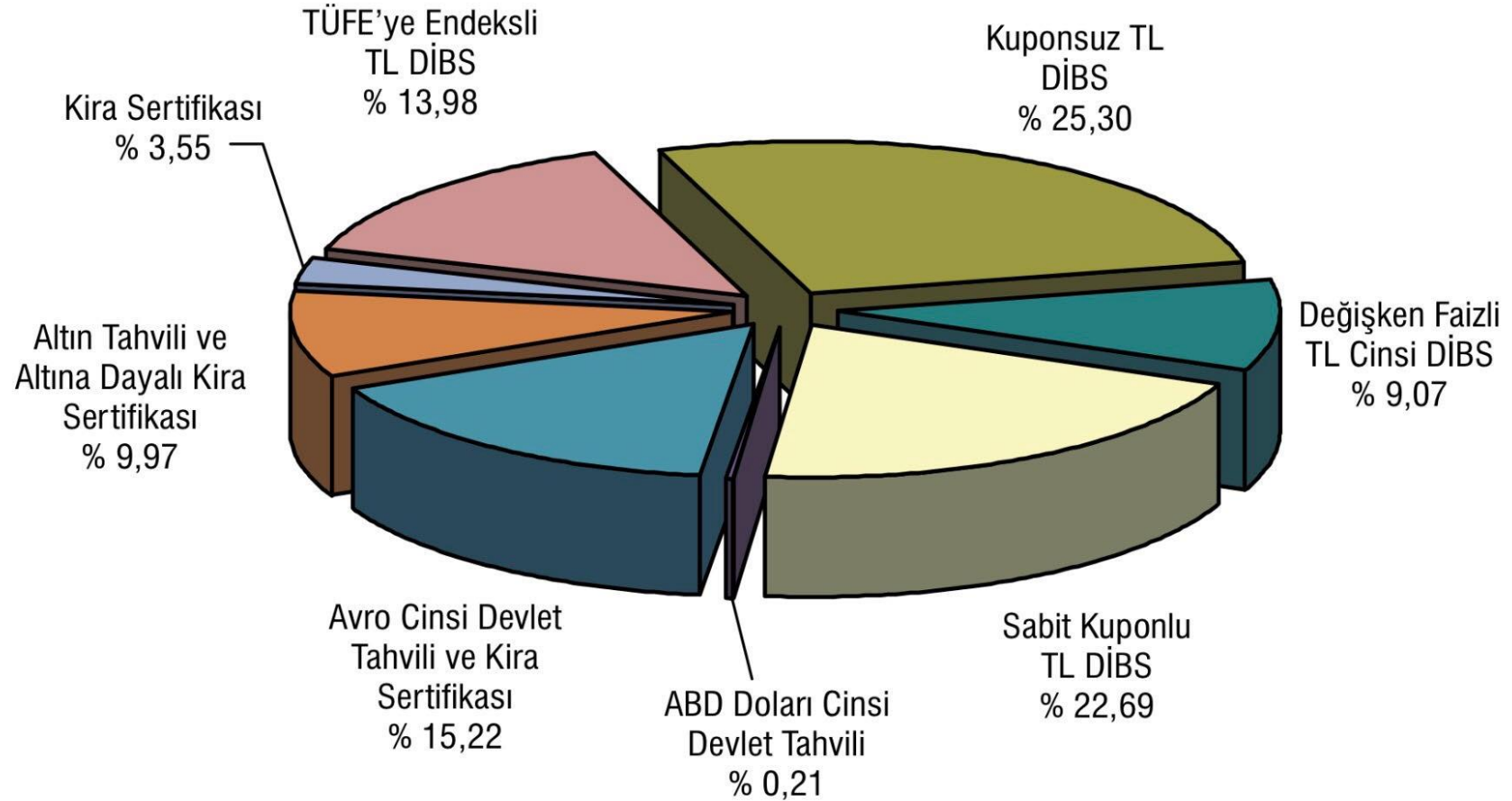
İÇ BORÇLANMANIN ENSTRÜMANLARA GÖRE DAĞILIMI ⁽¹⁾ (2022 Ocak-Şubat)

İÇ BORÇLANMANIN ENSTRÜMANLARA GÖRE DAĞILIMI ⁽¹⁾ (2020 Ocak-Şubat)

İÇ BORÇLANMANIN ENSTRÜMANLARA GÖRE DAĞILIMI ⁽¹⁾ (2019 Ocak-Aralık)

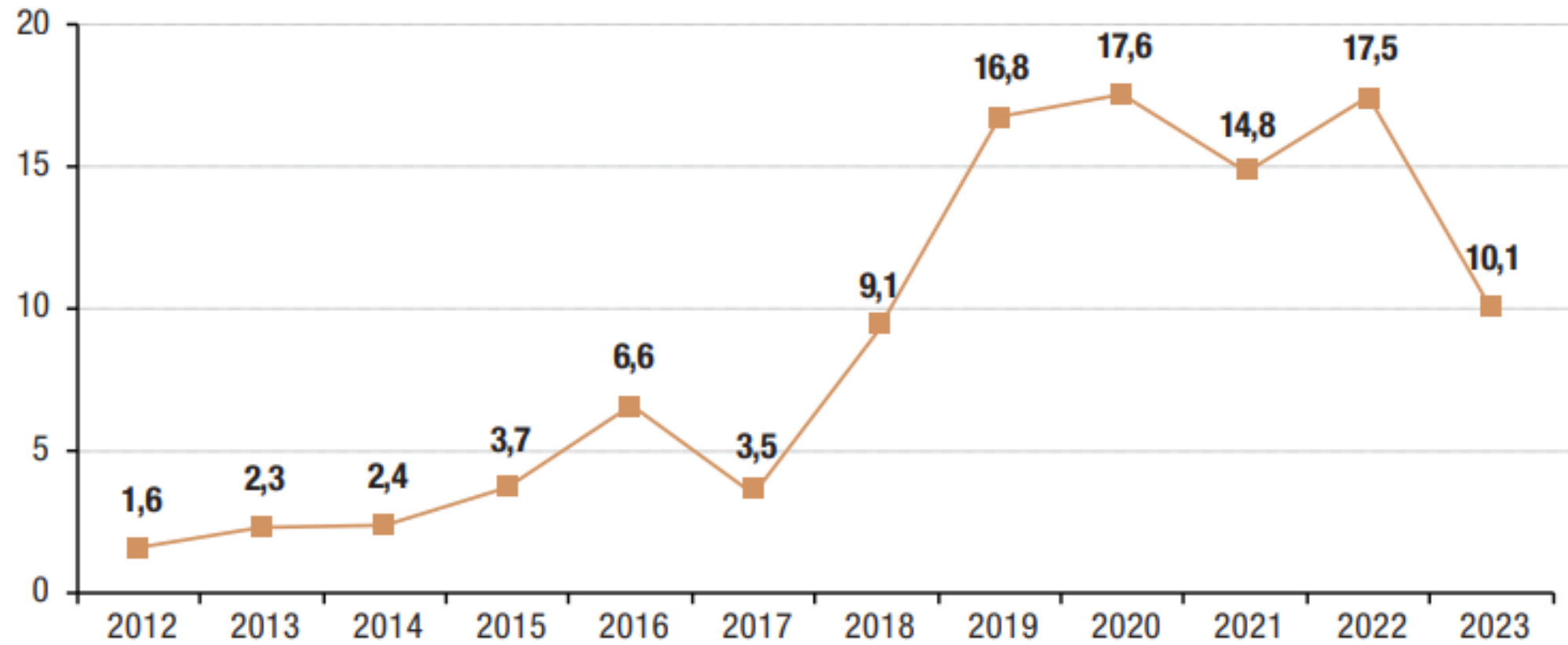

(1) Senet değişim ihaleleri hariç

Kamu Borç Yönetimi Raporu

2024

Grafik 9 - Toplam İç Borçlanma İçerisindeki Yurt içi Kira Sertifikası Payı (%)¹⁰

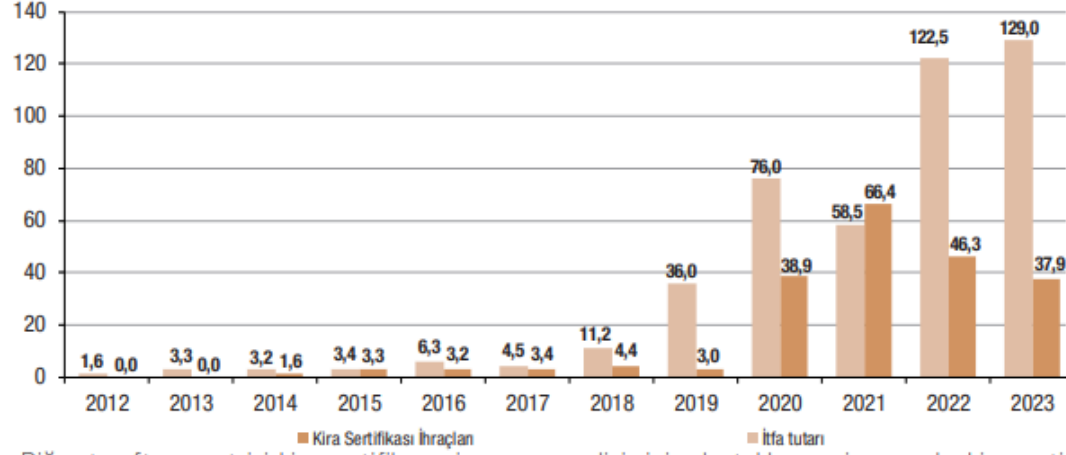

Bu kapsamda, yurt içi kira sertifikası ihraçlarının toplam yurt içi borçlanma içerisindeki payı ihraca ilk başlanan 2012 yılında yüzde 1,6 seviyesinde iken 2023 yılında yüzde 10,1 olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 10 - Yurtiçi Kira Sertifikası İtfaları ve İhraç Tutarları 2012-2023 (milyar ₺)

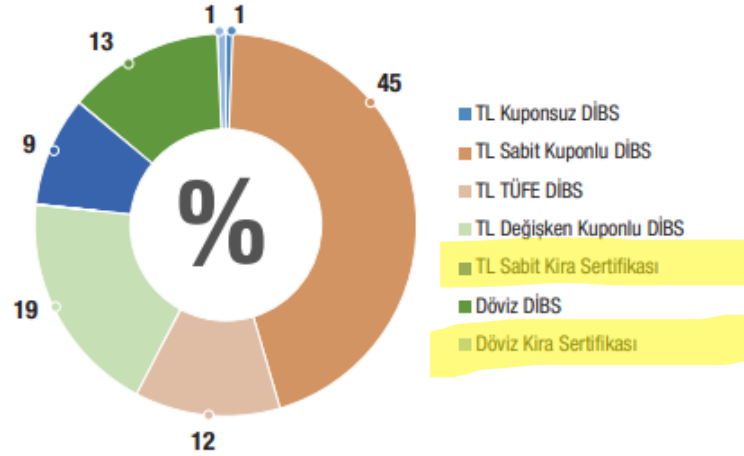
140

Grafik 10 - Yurtiçi Kira Sertifikası İtfaları ve İhraç Tutarları 2012-2023 (milyar ₺)

Diğer taraftan, yurt içi kira sertifikası piyasasının gelişiminin desteklenmesi amacıyla, kira sertifikası itfalarının başladığı 2014 yılından 2023 yılına kadar ihraç tutarları itfa tutarlarının genel olarak üzerinde gerçekleştirilmiştir. 2023 yılında ise yaklaşık 37,9 milyar Türk Lirası itfa karşılığında 129,0 milyar Türk Lirası tutarında kira sertifikası ihracı ile en yüksek ihraç tutarına ulaşılmıştır. Burada TCMB'nin Liralaşma Stratejisi doğrultusunda menkul kıymet tesisi uygulamaları ve bu çerçevede bankaların artan TL cinsi kira sertifikası talepleri de önemli ölçüde etkili olmuştur.

Grafik 11- 2023 Yılı İç Borçlanmanın Enstrümanlara Göre Dağılımı* (%)

* Hesaplama net borçlanma tutarları esas alınmıştır

10 Altına dayalı kira sertifikası ve yurt içinde ihraç edilen döviz cinsi kira sertifikaları dahildir.

6. Katılım Bankalarının Likidite Yönetiminde Kira Sertifikası (Sukuk)

6.1.Açık Piyasa İşlemleri (API)

6.2. Uluslararası İslami Likidite Yönetim Şirketi

Bankalarda Likidite Yönetiminin Önemi

Likidite riski : *Bir finansal kuruluşun mevcut durumda veya gelecekte beklenmeyen bir zarara uğramadan yükümlülüklerini yerine getirebilmesine ilişkin bir risklilik durumudur.*

Piyasa likiditesi, bir bireyin veya firmanın varlık fiyatında önemli bir değişikliğe neden olmadan bir varlığı hızlı bir şekilde satın alabileceği veya satabildiği bir piyasa özelliğidir. Likidite, satışın hızı ile satılabileceği fiyat arasındaki değişimin ne kadar büyük olduğu ile ilgilidir. Likit bir piyasada değiş tokuş hafiftir ve hızlı satış yapmak fiyatı fazla düşürmez. Nispeten likit olmayan bir pazarda, hızlı bir şekilde satmak, fiyatının bir miktar düşmesine sebep olacaktır

Fonlama likiditesi : *Piyasa içerisinde yer alanların yükümlülüklerini zaman kaybetmeden yerine getirebilme (fonlama imkânına ulaşım) yeteneklerini ifade etmektedir.*

Merkez bankası likiditesi : *Finansal sistemin ihtiyaç duyduğu likiditenin merkez bankası kaynakları tarafından karşılanarak ekonomik sisteme aktarılması olarak tanımlanmaktadır.*

Kaynak :KATILIM BANKACILIĞINDA LİKİDİTE RİSKİ VE YÖNETİMİ Uzmanlık Tezi Cezmi ONAT

Likidite Riskinin Kaynağı

1. *Genel ve dönemsel vade uyumsuzluğu*
2. *Aktif kalitesinin bozulması*
3. *Donuk aktiflerin artması*
4. *Faiz tahsilatlarının ve kârlılığın düşmesi*
5. *Beklenmeyen çekilişlere maruz kalma*

Kaynak :KATILIM BANKACILIĞINDA LİKİDİTE RİSKİ VE YÖNETİMİ Uzmanlık Tezi Cezmi ONAT

Resmî Gazete Tarihi: 01.11.2006 Resmî Gazete

BANKALARIN LİKİDİTE YETERLİLİĞİNİN ÖLÇÜLMESİNE VE DEĞERLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK

Toplam likidite yeterlilik oranı ve yabancı para likidite yeterlilik oranı hesaplamasında dikkate alınacak varlık ve yükümlülükler

MADDE 5 – (Değişik: RG-09/06/2007-26547)⁽¹⁾

(1) Toplam likidite yeterlilik oranı ve yabancı para likidite yeterlilik oranı hesaplamasında,

a) Kasa, efektif deposu, Merkez Bankası nezdinde açılan vadesiz serbest hesap, yoldaki paralar, vadesi gelmiş menkul değerler, kıymetli maden deposu, satın alınan çekler, bankalar, yurt dışı merkez ve şubeler nezdinde açılan vadesiz serbest hesaplar, **bankalararası para piyasasından gecelik alacaklar, zorunlu karşılıklar, borçlu cari hesap kredilerinin anapara tutarları, gerçeğe uygun değer farkı kâr/zarara yansıtılan menkul değerler ile satılmaya hazır menkul değerler arasında izlenen Merkez Bankasıncı ihraç edilen likidite senetleri, **Hazine Müsteşarlığınca, ülkelerin merkezi yönetimleri ile merkez bankalarınca ya da bunların kefaletiyle ihraç edilen kamu borçlanma senetleri,**** birinci sınıf olarak tasnif edilen ülke notlarını haiz yabancı ülkelerde bulunan birinci sınıf derecelendirme notunu haiz kredi kurumlarınca veya Türkiye'de kurulu bankalarca veya bunların kefaletiyle ihraç edilen bono ve tahviller, borsaya kote edilen hisse senetleri, gelir ortaklığı senetleri, yatırım fonları katılım belgeleri ve vadeye kadar elde tutulacak menkul değerler arasında izlenen Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen ve vadesi dikkate alınmayan kamu borçlanma senetleri ve gelir ortaklığı senetleri ile vadesiz tasarruf mevduatı, vadesiz döviz tevdiat hesabı, vadesiz resmi, ticari ve diğer kuruluşlar mevduatı, vadesiz kıymetli maden depo hesabı, vadesiz bankalar mevduatı, özel cari hesaplar, bankalararası piyasalara gecelik borçlar, vadesiz müstakriz fonları, kredi kartları harcama limiti taahhütleri, kullandırma garantili kredi tahsis taahhütleri, menkul kıymet ihracında satın alma garantileri, nakit temini için verilen teminat mektupları ve garantileri ve vadesiz diğer gayrinakdi krediler ve taahhütler, ek-1 ve ek-2'de yer alan bildirim cetvellerinde belirtilen oranlar üzerinden vadelerine bakılmaksızın stok değerleri üzerinden,

BDDK-BANKALARIN LİKİDİTE KARŞILAMA ORANI HESAPLAMASINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Yüksek Kaliteli Likit Varlıklar ve Yüksek Kaliteli Likit Varlık Stoku

MADDE 5 – (Değişik:RG-20/8/2015-29451)

- (1) Yüksek kaliteli likit varlıklar, birinci kalite likit varlıklar ile 2A kalite likit varlıklar ve 2B kalite likit varlıklardan oluşan ikinci kalite likit varlıklardan oluşur.**
- (2) Bir varlığın yüksek kaliteli likit varlık olarak sınıflandırılabilmesi için aşağıdaki özellikleri taşıması şarttır.**
 - a) Değeri kolaylıkla ve doğru şekilde ölçülebilmeli.**
 - b) Alış-satış fiyatı arasındaki farkı düşük, işlem hacmi yüksek, piyasadaki katılımcı sayısının fazla ve çeşitli olması sebebiyle yoğunlaşma düzeyi düşük olan aktif ve derin bir piyasası olmalı.**
 - c) Likidite sıkışıklığı durumunda dahi güvenilir bir likidite kaynağı oluşturmali.**

Katılım Bankalarının Likidite Yönetiminde Kira Sertifikası (Sukuk)

- 1. BANKALARIN ELİNDE bulunan T.C.Hazinesi tarafından çıkarılmış «KİRA SERTİFİKALARI» nın «LİKİT VARLIK» olarak kabul edilmesi*
- 2. Katılım BANKALARININ ELİNDE bulunan T.C.Hazinesi tarafından çıkarılmış «KİRA SERTİFİKALARI» nın AÇIK PİYASA İŞLEMLERİ KAPSAMINDA Repo'ya kabul edilmesi*

5. HAFTA SON